

**Санхүүгийн тайлан ба Хараат
бус аудиторын тайлан**

Монголын хөрөнгийн бирж ХК

2025 оны 12 дугаар сарын 31

АГУУЛГА

	1
Компанийн талаарх мэдээлэл	3
Удирдлагын мэдэгдэл	5
Хараат бус аудиторын дүгнэлт	7
Санхүүгийн байдлын тайлан	7
Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан	9
Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	10
Мөнгөн гүйлгээний тайлан	11
Санхүүгийн тайлангийн тодруулгууд	13
1. Үйл ажиллагааны онцлог, ерөнхий мэдээлэл	13
2. Ерөнхий мэдээлэл, СТОУС-ын хэрэглээ, тасралтгүй үйл ажиллагааны таамаглал	13
3. Шинэ болон өөрчлөлт орсон стандартууд болон хэрэглээний тайлбарууд	14
4. Материаллаг нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогууд	15
5. Санхүүгийн тайлангийн дахин тайлагнал	22
6. Санхүүгийн хөрөнгө болон санхүүгийн өр төлбөр	22
7. Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	23
8. Дансны болон бусад авлага	24
9. Бусад санхүүгийн хөрөнгө	25
10. Бараа материал	26
11. Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	26
12. Үндсэн хөрөнгө	28
13. Биет бус хөрөнгө	29
14. Дансны ба бусад өглөг	30
15. Урьдчилж орсон орлого	30
16. Уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжааны дэнчингийн өглөг	30
17. Хойшлогдсон татварын өр	31
18. Капитал ба нөөц	33
19. Үйлчилгээний орлого	34
20. Үйлчилгээний өртөг	35
21. Хүүгийн орлого	36
22. Бусад орлого /зардал	36
23. Борлуулалт, маркетингийн зардал	36
24. Ерөнхий ба удирдлагын зардал	37
25. Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	37
26. Орлогын татварын зардал	38
27. Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг	38
28. Холбоотой талын ажил гүйлгээ	38
29. Болзошгүй өр төлбөр	39
30. Санхүүгийн хэрэглүүрийн эрсдэл	39
33. Бодит үнэ цэний хэмжилт	42
34. Капиталын удирдлагын бодлого, журам	44
35. Тайлагналын үеийн дараах үйл явдал	45
36. Орчуулга	45

Товчилсон үгийн тайлбар

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл
СТОУС	Санхүүгийн тайлангийн олон улсын стандарт
ТБОНӨТХ	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ТУЗ	Төлөөлөн удирдах зөвлөл
УУБ	Уул уурхайн бүтээгдэхүүн
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ХОС	Хөрөнгө оруулалтын сан

Компанийн талаарх мэдээлэл

Компанийн нэр:	"Монголын хөрөнгийн бирж" ХК	
Үүсгэн байгуулах шийдвэр:	"Монголын хөрөнгийн бирж" ХК нь 1991 оны 1 дүгээр сарын 18-ны өдөр үүсгэн байгуулагдсан.	
Гэрчилгээ ба лиценз	Монгол Улсын бүртгэлийн албанд бүртгүүлж 2071096 тоот регистр бүхий 000273411 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээ авсан. Мөн 2006 оны 10 дугаар сарын 26-ны өдрийн 49 дугаар тогтоол, 330/01 тоот гэрчилгээгээр Үнэт цаасны зах зээл дээр үнэт цаасны арилжааны үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл, 2023 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн 385 дугаар тогтоолоор Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг тус тус авсан байна.	
Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн бүрэлдэхүүн	Овог нэр	Албан тушаал
- Дарга	Д.Тогтохбаяр	МУБИС-ийн Санхүү, хөрөнгө оруулалтын газрын дарга
- Гишүүд	С.Баянцогт	"Алтайн зам" ХК-ийн Санхүүгийн хэлтсийн захирал
	Ж.Бямбасүрэн	ЗГХЭГ-ын Санхүү, эдийн засгийн газрын дарга
	Т.Ганбаатар	УУХҮЯ-ны Хуулийн хэлтсийн дарга
	Ж.Цогтбаяр	Сангийн яамны Санхүүгийн хяналт, эрсдэлийн удирдлагын газрын Санхүүгийн хяналт шалгалтын хэлтсийн дарга
- Хараат бус гишүүд	М.Банзрагч	ШУТИС-ийн Бизнесийн ахисан түвшний сургуулийн Сургалт, чанарын албаны дарга
	Р.Мөнхтөр	"Айкор партнерс" ХХК-ийн Дэд захирал
	Н.Отгончимэг	"Сүлд-Аудит" ХХК-ийн аудитор
	Н.Улаанхүү	"Ландбридж" ХХК-ийн Санхүү, хөрөнгө оруулалт хариуцсан захирал
Удирдлагын баг:	Д.Мөнхбат	Гүйцэтгэх захирлын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч
	Х.Эрдэнэбүрэн	Захиргаа, санхүүгийн газрын захирал
	И.Жавхлан	Үйл ажиллагааны газрын захирал
	А.Мөнхбаясгалан	Хяналт, зохицуулалтын газрын захирал
	Т.Хаш-Эрдэнэ	Бизнес хөгжлийн газрын захирал, УУБАБГ-ын захирлын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгчийн үүргийг хавсран гүйцэтгэгч
Хаяг:	Компани нь Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, Сүхбаатарын талбай-3	
Үйл ажиллагаа:	Үнэт цаасны зах зээлд үнэт цаасны арилжаа эрхлэх үйл ажиллагаа болон өөрийгөө зохицуулах байгууллага Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн үйл ажиллагаа эрхлэх	
Ажиллагсадын тоо:	70	
Аудитор:	"Грант Торнтон Аудит" ХХК, Аудит, татвар, зөвлөх үйлчилгээний итгэмжлэгдсэн байгууллага	

Удирдлагын мэдэгдэл

"Монголын хөрөнгийн бирж" ХК-ийн удирдлага нь Олон улсын Нягтлан бодох бүртгэлийн стандартын зөвлөл (цаашид "ОУНББСЗ" гэх)-өөс гаргасан СТОУС Нягтлан бодох бүртгэлийн стандартын дагуу эдгээр санхүүгийн тайлангуудыг үнэн зөв бэлтгэх, мөн компанийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, уг өдрөөр дуусгавар болсон үйл ажиллагааны үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийг үнэн зөв бодитой илэрхийлж тайлагнах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ удирдлага дараах үүрэг хариуцлагыг биелүүлсэн. Үүнд:

- Нягтлан бодох бүртгэлийн тохиромжтой бодлогыг сонгох, тууштайгаар даган мөрдөж, үндэслэлтэй, нягт нямбай тооцоолол, үнэлгээ хийж, бүх холбогдох нягтлан бодох бүртгэлийн стандартыг мөрдсөн.
- Компанийн эд хөрөнгийг хадгалан хамгаалах, аливаа заль мэх, зүй бус үйлдлээс сэргийлэх, ийм үйлдлийг илрүүлэхэд шаардлагатай арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлсэн.
- Санхүүгийн тайланг тасралтгүй үйл ажиллагаанд үндэслэн бэлтгэсэн.
- Өнгөрсөн үйл явдлын үр дүнд хуулийн дагуу эсвэл үүсмэл үүрэг хариуцлага хүлээсэн, ирээдүйн үйл ажиллагаанд алдагдал хүлээж болзошгүй зүйлсийг байнга хянаж байх үүрэгтэй бөгөөд хуулийн дагуу эсвэл үүсмэл үүрэг хариуцлага, болзошгүй зүйлсийн талаар тодруулсан.

"Монголын Хөрөнгийн Бирж" ХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөл (ТУЗ)-ийн дарга Д.Тогтохбаяр, Гүйцэтгэх захирлын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Д.Мөнхбат болон Захиргаа, санхүүгийн газрын захирал Х.Эрдэнэбүрэн бид энэхүү санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаарх санхүүгийн байдал, уг өдрөөр дуусгавар болсон жилийн үйл ажиллагааны үр дүн, мөнгөн гүйлгээг ОУНББСЗ-өөс гаргасан СТОУС Нягтлан бодох бүртгэлийн стандартын дагуу бүхий л материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв, бодитой илэрхийлсэн гэдгийг үүгээр мэдэгдэж байна.

Д.Тогтохбаяр
ТУЗ-ийн дарга

Огноо:

Д.Мөнхбат
Гүйцэтгэх захирлын үүргийг түр
орлон гүйцэтгэгч

Огноо:

Х.Эрдэнэбүрэн
Захиргаа, санхүүгийн
газрын захирал

Огноо:

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

“Грант Торнтон аудит” ХХК
Далай тауэр, ЮНЕСКО-гийн
гудамж, Сүхбаатар дүүрэг-1,
Улаанбаатар 14230,
Монгол улс
Т + 97670 110799

Grant Thornton Audit LLC
Dalai Tower, UNESCO street,
Sukhbaatar District-1,
Ulaanbaatar 14230, Mongolia
T + 97670 110799

“Монголын хөрөнгийн бирж” ХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдэд:

Дүгнэлт

Бид “Монголын Хөрөнгийн Бирж” ХК (цаашид “компани” эсвэл “байгууллага” эсвэл “МХБ” гэх)-ийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх дараах санхүүгийн тайлангууд (цаашид “санхүүгийн тайлан” гэх)-д аудит хийлээ. Үүнд:

- Санхүүгийн байдлын тайлан,
- Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан,
- Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан,
- Мөнгөн гүйлгээний тайлан болон
- Материаллаг гол бодлогын мэдээлэл болон бусад тайлбар тодруулгууд

Бидний дүгнэлтээр, “Монголын Хөрөнгийн Бирж” ХК-ийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх санхүүгийн байдал ба уг өдрөөр дуусгавар болсон жилийн санхүүгийн үр дүн ба мөнгөн гүйлгээ нь бүх материаллаг зүйлсийн хувьд Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын зөвлөл (цаашид “НББОУСЗ” гэх)-ийн гаргасан СТОУС Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартуудын дагуу үнэн зөв, бодитой илэрхийлэгдсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Бид энэхүү аудитын ажлыг Аудитын олон улсын стандарт (АОУС)-уудын дагуу хийж гүйцэтгэв. Уг стандартуудын дагуу хүлээсэн үүрэг хариуцлагаа энэ тайлангийнхаа *Санхүүгийн тайлангийн аудитад хүлээх аудиторын үүрэг хариуцлага* гэсэн хэсэгт харуулав.

Хараат бус байдал

Бид Нягтлан бодогчдын ёс зүйн олон улсын стандартын зөвлөлийн Мэргэжлийн нягтлан бодогчдын ёс зүйн дүрэм болон Монгол улсын мэргэшсэн нягтлан бодогчдын Ёс зүйн дүрмийн санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой ёс зүйн зохих шаардлагуудын дагуу тус компаниас хараат бус бөгөөд эдгээр ёс зүйн шаардлагуудад нийцүүлэн ёс зүйн үүрэг хариуцлагаа бүрэн биелүүлсэн болно. Олж авсан аудитын баримт нотолгоо нь бидний гаргасан дүгнэлтийн үндэслэл болоход хангалттай, зохистой гэж итгэж байна.

Аудитын гол асуудалууд

Бидний мэргэжлийн үнэлэмжээр аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлууд юм.

Монголын хөрөнгийн бирж ХК-ийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх дуусгавар болгосон санхүүгийн тайлангийн аудитаар аудитын гол асуудал тодорхойлоогүй болно.

Бусад мэдээлэл

Удирдлага бусад мэдээлэлд хариуцлага хүлээнэ. Бусад мэдээлэл компанийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх жилийн тайланд багтсан мэдээллээс бүрдэх ба харин санхүүгийн тайлан болон манай аудиторын тайланг багтаахгүй. Жилийн тайланг энэхүү аудиторын тайлан гарсны дараа олж авахаар тооцсон.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй бөгөөд бид аливаа хэлбэрээр баталгаажуулалтын дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд бидний хийсэн аудиттай холбоотой бидний үүрэг хариуцлага бол дээр тодорхойлсон бусад мэдээлэл бидэнд нээлттэй болсон үед уншиж танилцах, ингэхдээ уг бусад мэдээлэл нь санхүүгийн тайлан эсвэл аудитаар бидний олж авсан мэдлэгтэй материаллаг хэмжээгээр харшилж байгаа эсвэл өөрөөр материаллаг байдлаар буруу илэрхийлэгдсэн эсэхийг авч үзэх юм.

Удирдлага болон Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг хариуцлага

Компанийн удирдлага эдгээр санхүүгийн тайлангуудыг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу бэлтгэх, үнэн зөв толилуулах үүрэгтэй. Удирдлагын тодорхойлох энэхүү дотоод хяналт нь санхүүгийн тайланг аливаа алдаа эсвэл залилангийн улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай байдаг.

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ компанийн үйл ажиллагааг зогсоох юмуу татан буулгахаар төлөвлөсөн эсвэл ингэхээс өөр бодит сонголт байхгүй байхаас бусад тохиолдолд санхүүгийн тайлангуудыг гаргахдаа тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа зогсолтгүй явуулах компанийн чадамжийг үнэлэх, боломжтой бол тасралтгүй байх зарчимтай холбоотой асуудлуудыг тодруулах, нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг хэрэглэх үүрэгхариуцлагыг хүлээнэ.

Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүд нь компанийн санхүүгийн тайлагналын үйл явцад хяналт тавих үүрэг хариуцлагатай байна.

Санхүүгийн тайлагналын аудитад хүлээх аудиторын үүрэг хариуцлага

Залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан нь бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үл үндэслэлтэй нотолгоо олж авах, дүгнэлт бүхий аудиторын тайлан гаргах нь бидний зорилго юм. Үл үндэслэлтэй нотолгоо гэдэг нь өндөр түвшний нотолгоо боловч АОУС-ын дагуу хийгдсэн аудитаар оршин байгаа материаллаг алдаа зөрчлийг илрүүлдэг гэсэн нотолгоо болохгүй.

Буруу илэрхийлэх явдал нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох ба хэрэв тэр нь дангаараа эсвэл нийтдээ санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргасан хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх магадлалтай бол материаллагт тооцогддог.

Аудитор нь залилан зэрэг хууль бус асуудлуудыг илрүүлэх чадавхыг ямар цар хүрээнд авч үзсэн талаарх тайлбар

АОУС-ын дагуух аудитын нэг хэсэг байдлаар бид мэргэжлийн шийдэл ашиглаж аудитын ажлын явцад мэргэжлийн үл итгэх үзэл хандлагыг баримтлан ажилладаг. Үүнд:

- Залилан эсвэл алдааны улмаас санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийлэгдэх эрсдэлийг тодорхойлж, түүнийг үнэлэн уг эрсдэлд тохирохуйц аудитын горимыг боловсруулан хэрэгжүүлж өөрсдийн дүгнэлтийнхээ үндэслэл болохуйц хангалттай, тохиромжтой аудитын баримт нотолгоог олж авдаг. Залилангаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэл нь алдаанаас үүссэн буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэлээс харьцангуй их байдаг, учир нь залиланд хуйвалдаан, бичиг баримт хуурамчаар үйлдэх, санаатайгаар орхигдуулах, буруу илэрхийлэх болон дотоод хяналтыг орхигдуулах явдлууд багтсан байж болно.
- Компанийн дотоод хяналтын үр ашигтай байдалд санал дүгнэлт өгөх зорилгоор биш харин тухайн нөхцөл байдалд тохирохуйц аудитын горим боловсруулах зорилгоор аудитын ажилтай холбоотой дотоод хяналтын талаар ойлголт олж авдаг.

- Удирдлагын ашигласан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын тохиромжтой байдал, нягтлан бодох бүртгэлийн тооцоолол болон холбогдох тодруулгын үл үндэслэлтэй байдлыг үнэлдэг.
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг удирдлага зохистой хэрэглэсэн эсэх, мөн олж авсан аудитын баримт нотолгоонд үндэслэн компанийн тасралтгүй үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах чадамжид мэдэгдэхүйц эргэлзээ үүсгэхүйц үйл явдал, нөхцөл байдалтай холбоотой материаллаг тодорхой бус байдал оршин байгаа эсэхийг тодорхойлдог. Хэрэв материаллаг хэмжээний тодорхой бус байдал оршин байна гэж үзвэл аудиторын тайландаа санхүүгийн тайлангийн холбогдох тодруулгад анхаарал хандуулах эсвэл ийм тодруулга хийх нь хангалтгүй бол дүгнэлтээ өөрчлөх шаардлагатай болдог. Аудиторын тайлан гарах өдөр хүртэлх олж авсан аудитын баримт нотолгоондоо үндэслэн бид дүгнэлтээ гаргадаг. Гэхдээ ирээдүйн үйл явдал, эсвэл нөхцөл байдал компани тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах боломжгүй болгоход хүргэж болно.
- Тодруулгыг багтаагаад санхүүгийн тайлангийн ерөнхий толилуулга, бүтэц, агуулгыг үнэлж санхүүгийн тайланд үнэн зөв толилуулгын шаардлагыг хангахуйц хэмжээнд гол гол ажил гүйлгээ, үйл явдлыг илэрхийлсэн эсэхийг тодорхойлдог.
- Санхүүгийн тайланд дүгнэлт өгөх зорилгоор компани доторх бизнесийн үйл ажиллагааны санхүүгийн мэдээллийн талаар хангалттай зохистой нотолгоо олж авдаг. Бид компанийн аудитыг чиглүүлэх, хянах, гүйцэтгэх үүрэгтэй. Бид зөвхөн өөрсдийн аудитын дүгнэлтдээ хариуцлага хүлээнэ.

Бид аудитын ажлын төлөвлөсөн хамрах хүрээ, цаг хугацаа болон аудитын явцад олж илрүүлсэн дотоод хяналтын мэдэгдэхүйц доголдлыг багтаагаад нөлөө бүхий аудитын илрүүлэлтүүд, бусад томоохон асуудлуудаар засаглах эрх мэдэл бүхий удирдлагатай харилцдаг.

Бид хараат бус байдлын талаар холбогдох ёс зүйн шаардлагуудад нийцсэн гэдгээ засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдэд мэдэгддэг ба мөн бид тэдгээр хүмүүстэй бүх харилцаа холбоо болон шаардлагатай гэж үзвэл холбогдох хамгаалалт зэрэг бидний хараат бус байдлын хүрээнд бодолцож үзвэл зохих асуудлуудаар харилцдаг.

Аудитын тайлангийн хэрэглээ

Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдтэй харилцсан асуудлуудаас тайлант үеийн тусдаа санхүүгийн тайлангийн аудитад чухал асуудлуудыг тодорхойлж тэдгээр асуудлаа аудитын гол асуудлууд гэж үздэг. Хууль, дүрэм журмаар аливаа асуудлыг олон нийтэд мэдээлэхийг хориглосон эсвэл тун ховор тохиолдолд аудиторын тайландаа аливаа асуудлаар харилцах нь тухайн харилцаанаас хүртэх олон нийтийн үр өгөөжөөс илүү сөрөг үр дагавартай учраас аудиторын тайландаа харилцахгүй байх нь зүйтэй гэж үзсэнээс бусад тохиолдолд тэдгээр асуудлыг аудиторын тайландаа тодорхойлдог.

Энэхүү Хараат бус аудиторын тайланг гаргахад оролцсон гэрээт ажлын Партнер нь Б.Дэлгэрмаа болно.

О.ИДШИНРИНЖИН
УДИРДАХ ПАРТНЕР

Огноо: 2026 оны 3 дугаар сарын 27

Энэхүү тайлан нь аудитын тайлангийн өдөр болох 2026 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдрөөр хүчин төгөлдөр байна. Аудитын тайлангийн өдрөөс хойш гарсан аливаа үйл явдал, нөхцөл байдлыг бид энэхүү санхүүгийн тайлан болон түүнд хийсэн тодруулгад тусгаагүй бөгөөд аудитын тайлангийн өдрөөс хойших үйл явдлыг хянах үүрэг бидэнд байхгүй. Иймд энэхүү тайланг ашиглахдаа тайлангийн өдрөөс хойших нөхцөл байдлын боломжит нөлөөллийг өөрсдөө авч үзнэ үү.

Энэхүү тайланг Компанийн тухай хуулийн 94-р зүйлд заасны дагуу зөвхөн компанийн хувьцаа эзэмшигчдэд зориулсан ба бусад өөр этгээдэд зориулаагүй болно. Бид энэхүү тайлангийн хүрээнд бусад аливаа нэгэн гуравдагч талын өмнө хариуцлага хүлээхгүй.

Санхүүгийн байдлын тайлан

Мянган төгрөгөөр	Тодруулга	2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Хөрөнгө			
Эргэлтийн хөрөнгө			
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	7	1,203,493,791	816,117,554
Дансны болон бусад авлага	8	4,938,399	3,119,541
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	9	50,781,268	-
Бараа материал	10	51,334	47,312
Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	11	262,725	30,693
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн		1,259,527,517	819,315,100
Эргэлтийн бус хөрөнгө			
Үндсэн хөрөнгө, цэвэр	12	8,778,595	7,328,148
Биет бус хөрөнгө, цэвэр	13	16,474,042	17,044,541
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн		25,252,637	24,372,689
Нийт хөрөнгө		1,284,780,154	843,687,789
Өр төлбөр ба эздийн өмч			
Өр төлбөр			
Богино хугацаат өр төлбөр			
Дансны болон бусад өглөг	14	973,415	333,534
Урьдчилж орсон орлого	15	26,802	109,442
Биржийн дэнчин /УУБ/	16	1,192,815,216	767,771,157
Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн		1,193,815,433	768,214,133
Урт хугацаат өр төлбөр			
Хойшлогдсон татварын өр	17	960,250	928,380
Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн		960,250	928,380
Өр төлбөрийн нийт дүн		1,194,775,683	769,142,513

Санхүүгийн байдлын тайлан

(үргэлжлэл)

Мянган төгрөгөөр	Тодруулга	2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Эздийн өмч			
Хувийн өмч	18.1	35,046,354	35,046,354
Эздийн өмчийн бусад хэсэг	-	-	446,322
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл	18.2	19,987,925	20,005,436
Хуримтлагдсан ашиг	18.3	32,752,910	17,724,770
Биржийн эрсдэлийн сан	18.4	2,217,282	1,322,394
Эздийн өмчийн дүн		90,004,471	74,545,276
Өр төлбөр ба эздийн өмчийн дүн		1,284,780,154	843,687,789

Хуудас 13–45-д харуулсан тодруулгууд нь энэхүү Санхүүгийн байдлын тайлангийн салшгүй нэг хэсэг болно.

Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

Мянган төгрөгөөр	Тодруулга	2025 он	2024 он
Үйлчилгээний орлого	19	10,744,739	13,521,664
Үйлчилгээний өртөг	20	(5,876,432)	(5,166,647)
Нийт ашиг		4,868,307	8,355,017
Хүүгийн орлого	21	34,641,946	33,116,453
Бусад орлого	22.1	40,238	23,650
Борлуулалт, маркетингийн зардал	23	(748,992)	(671,208)
Ерөнхий ба удирдлагын зардал	24	(3,223,214)	(2,624,905)
Бусад зардал	22.2	(430,171)	(123,399)
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	25	241,584	(99,547)
Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		-	(197)
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)		35,389,698	37,975,864
Орлогын татварын зардал	26	(3,568,300)	(3,799,182)
Татварын дараах ашиг (алдагдал)		31,821,398	34,176,682
Бусад дэлгэрэнгүй орлого			
Дараа үед ашиг, алдагдалд дахин ангилах зүйлс		119,730	2,135
Бусад дэлгэрэнгүй орлого (зардал)-ын дүн		119,730	2,135
Орлогын нийт дүн		31,941,128	34,178,817
Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (төгрөгөөр)		90.8	97.5

Хуудас 13-45-д харуулсан тодруулгууд нь энэхүү Орлогын дэлгэрэнгүй тайлангийн салшгүй нэг хэсэг болно.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Мянган төгрөгөөр	Тодруулга	Хувьцаат капитал	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Биржийн эрсдлийн сан	Нийт өмч
2025 оны 01 сарын 01-ний үлдэгдэл		35,046,354	20,005,436	446,322	17,724,770	1,322,394	74,545,276
Тайлант үеийн цэвэр ашиг	18.3	-	-	-	31,821,398	-	31,821,398
Зарласан ногдол ашиг	18.5	-	-	-	(16,471,786)	-	(16,471,786)
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл	18.2	-	107,759	-	-	-	107,759
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	18.2	-	(125,270)	-	125,270	-	-
Биржийн эрсдэлийн сангийн нэмэгдэл	18.4	-	-	(446,322)	(446,742)	894,888	1,824
		-	-	-	-	-	-
2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл		35,046,354	19,987,925	-	32,752,910	2,217,282	90,004,471
2024 оны 01 сарын 01-ний үлдэгдэл		35,046,354	20,021,146	446,322	(11,434,011)	635,863	44,079,811
Тайлант үеийн цэвэр ашиг	18.3	-	-	-	-	-	-
Зарласан ногдол ашиг	18.5	-	-	-	34,176,682	-	34,176,682
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл	-	-	-	-	(4,349,253)	-	(4,349,253)
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	18.2	-	(15,710)	-	17,845	-	2,135
Биржийн эрсдэлийн сангийн нэмэгдэл	18.4	-	-	-	(686,531)	686,531	-
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө	-	-	-	-	38	-	38
2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл		35,046,354	20,005,436	446,322	17,724,770	1,322,394	74,545,276

Хуудас 13-45-д харуулсан тодруулгууд нь энэхүү санхүүгийн тайлангийн салшгүй нэг хэсэг болно.

Мөнгөн гүйлгээний тайлан

Мянган төгрөгөөр	Тодруулга	2025 он	2024 он
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ			
Мөнгөн орлогын дүн		1,286,955,170	2,326,735,166
Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	19	9,947,733	15,877,265
Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	19	5,262	14,356
Хүлээн авсан хүүгийн орлого	21	33,586,245	31,119,193
Бусад мөнгөн орлого	16	1,243,415,930	2,279,724,352
Мөнгөн зарлагын дүн		860,176,167	2,410,500,738
Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн			-
Ажиллагчдад төлсөн	23, 24	3,839,915	2,914,157
Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	23, 24	1,059,349	826,172
Бараа материал худалдан авахад төлсөн	10	41,904	63,965
Ашиглалтын зардалд төлсөн	23	120,874	85,682
Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэглүүрт төлсөн	23	3,052	992
Татварын байгууллагад төлсөн	14	4,824,633	5,486,590
Даатгалын төлбөрт төлсөн	24	4,628	5,107
Зохицуулалтын хөлс, шимтгэл хураамжинд төлсөн	24	543,423	806,791
Бусад мөнгөн зарлага	16	849,738,389	2,400,311,282
Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн		426,779,003	(83,765,572)
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ			
Мөнгөн орлогын дүн		4,715,050	4,500
Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого	12	-	4,500
Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого	22.1	4,715,050	-
Мөнгөн зарлагын дүн		58,346,302	3,165,765
Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	12	2,054,403	2,343,658
Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	13	735,666	822,107
Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	13	55,556,233	-
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн		(53,631,252)	(3,161,265)

Мөнгөн гүйлгээний тайлан

(үргэлжлэл)

Мянган төгрөгөөр	Тодруулга	2025 он	2024 он
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ			
Мөнгөн орлогын дүн		-	-
Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан		-	-
Мөнгөн зарлагын дүн		16,186,706	-
Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө		-	-
Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн		-	-
Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн		-	-
Төлсөн ногдол ашиг	18.5	16,186,706	-
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн		(16,186,706)	-
Валютын ханшийн зөрүү	28	30,415,191	461,576
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ		387,376,236	(86,465,261)
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	7	816,117,554	902,582,815
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	7	1,203,493,791	816,117,554

Хуудас 13-45-д харуулсан тодруулгууд нь энэхүү санхүүгийн тайлангийн салшгүй нэг хэсэг болно.

Санхүүгийн тайлангийн тодруулгууд

1. Үйл ажиллагааны онцлог, ерөнхий мэдээлэл

"Монголын хөрөнгийн бирж" ХК нь 1991 оны 01 дүгээр сарын 18-ны өдөр Монгол Улсын Засгийн газрын 22 тоот тогтоолоор Монгол Улсын өмч хувьчлалын ажлыг эхлүүлэх, цаашид үнэт цаасны зах зээлийг хөгжүүлэх зорилгоор үүсгэн байгуулагдсан.

Компанийн 66 хувийг Сангийн яам эзэмшдэг бөгөөд үлдсэн 34 хувийг олон нийт эзэмшдэг.

"Монголын хөрөнгийн бирж" ХК нь Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн дагуу компанийн хувьцаа, өрийн хэрэгсэл, Засгийн газрын үнэт цаас, хөрөнгө оруулалтын сангийн нэгж эрх, хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасыг бэлтгэх, анхдагч болон хоёрдогч зах зээлд арилжах, арилжаанд хяналт тавих, журам болон гэрээгээр хүлээсэн үүргийн хэрэгжилтийг хангуулах, хариуцлага ногдуулах, Санхүүгийн зохицуулах хорооноос тусгай зөвшөөрөл авсан үнэт цаасны компанийг гишүүнээр элсүүлэх, арилжаанд оролцох нөхцөлөөр хангах, үйл ажиллагаанд хяналт тавих, хариуцлага ногдуулах зэрэг үндсэн үйл ажиллагаанаас гадна уул уурхайн бүтээгдэхүүнийг бүртгэх, арилжах, зах зээлд оролцогчдыг бүртгэн итгэмжлэх, арилжааны зуучлагчийн тусгай зөвшөөрөлтэй этгээдийг уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжааны гишүүнээр элсүүлэх, тэдгээрийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих, журам болон гэрээгээр хүлээх үүргийн хэрэгжилтийг хангуулах, хариуцлага ногдуулах арга хэмжээг 2023 оны 7 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн хэрэгжүүлсэн байна.

2. Ерөнхий мэдээлэл, СТОУС-ын хэрэглээ, тасралтгүй үйл ажиллагааны таамаглал

Эдгээр санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандартын зөвлөл ("НББОУСЗ")-өөс баталсан Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт ("СТОУС")-ын дагуу бэлтгэсэн.

Эдгээр санхүүгийн тайланг компани нь тасралтгүй байх зарчмын дагуу бэлтгэсэн.

Тасралтгүй үйл ажиллагаа

НББОУС 1-д заасны дагуу удирдлага нь тайлант хугацаанаас хойш багадаа 12 сарын ирээдүйн хугацаанд үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахад эргэлзээ төрүүлэх асуудлууд байгаа эсэхийг үнэлэх шаардлагатай. Ийнхүү үнэлэхдээ одоогийн болон хүлээгдэж буй ашигт ажиллагаа, зээлийн эргэн төлөлтийн хуваарь, боломжит санхүүжилтийн эх үүсвэр болон үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах чадавх зэрэг өргөн хүрээний хүчин зүйлсийг харгалзан үзнэ.

Компанийн 2025 оны тайлант жилд цэвэр ашиг 2,355,284.0 мянган төгрөгөөр буюу 7 хувиар буурсан байна гэвч компанийн удирдлага дараах шалтгаануудаар тасралтгүй үйл ажиллагааг үргэлжлүүлэхэд материаллаг тодорхойгүй байдал байхгүй гэж дүгнэсэн. Үүнд:

- Компанийн үндсэн орлого тогтвортой, үйлчилгээнээс орох мөнгөн урсгал сайн, авлагын эргэц хурдан
- Банкны зээл болон урт хугацаат өр төлбөр байхгүй,
- Эрсдэлийн менежментийн тогтолцоо сайжирсан,
- Нөөц сервер, нөөц дата төвийн ажиллагаа хэвийн,
- Компанийн борлуулалтын орлогын эх үүсвэр нь ганц салбараас хараат бус,
- Шүүх, маргаан, зохицуулагч байгууллагын шийдвэрээс үүдэх эрсдэл

Компанийн үйл ажиллагааны тогтвортой байдал, мөнгөн урсгал, авлагын эргэц хурдан зэрэг хүчин зүйлс нь дараагийн 12 сарын хугацаанд тасралтгүй ажиллах боломжтойг нотолж байна.

Компанийн тасралтгүй үйл ажиллагаанд эргэлзээ үүсгэх томоохон үйл явдал, нөхцөл байдалтай холбоотой тодорхойгүй байдал байхгүй.

Дээрх хүчин зүйлсийг үндэслэн удирдлага нь урьдчилан харж болох ирээдүйд компанийн үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэхэд хангалттай нөөцтэй гэж үзсэн.

3. Шинэ болон өөрчлөлт орсон стандартууд болон хэрэглээний тайлбарууд

3.1. 2025 оны 01 дүгээр сарын 01-нээс хэрэгжүүлж эхэлсэн шинэ стандартууд

2025 оны 1 дүгээр сарын 1-нээс хүчин төгөлдөр хэрэгжиж эхэлж, компаниас мөрдөгдсөн зарим нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, тайлбарууд нь компанийн санхүүгийн үр дүн болон санхүүгийн байдлын тайланд материаллаг нөлөө үзүүлээгүй болно.

3.2. Хүчин төгөлдөр болоогүй буюу хэрэглэж эхлээгүй стандартууд, стандартын нэмэлт өөрчлөлт болон тайлбарууд

Эдгээр санхүүгийн тайланг баталгаажуулсан өдрийн байдлаар НББОУСЗ болон Санхүүгийн тайлагналын олон улсын тайлбарын хороо (СТОУТХ)-оос гаргасан, хүчин төгөлдөр болоогүй хэд хэдэн шинэ стандарт, одоо мөрдөгдөж буй стандартуудад оруулсан нэмэлт өөрчлөлтүүд, мөн тайлбарууд нийтлэгдсэн байна. Эдгээр шинэ стандарт, стандартын өөрчлөлтүүдээс алиныг нь ч компани эрт хэрэгжүүлээгүй бөгөөд тайлант аль ч өдрөөр компанид хамааралтай, заавал авч үзэх шаардлагатай тайлбар гараагүй байна.

Удирдлага холбогдох бүх шинэ стандарт, өөрчлөлт, тайлбаруудыг тухайн стандартын хүчин төгөлдөр хэрэгжиж эхлэх өдрөөс эхэлсэн санхүүгийн тайлант хугацаанд анх удаа мөрдөнө гэж үзэж байна.

2025 оны 4-р сард НББОУСЗ-с СТОУС 18 "Санхүүгийн тайлангийн танилцуулга ба тодруулга" стандартыг баталсан бөгөөд энэ стандарт нь НББОУС 1 "Санхүүгийн тайлангийн толилуулга"-г орлож байна.

СТОУС 18 нь НББОУС 1-ийн олон шаардлагыг хадгалж үлдсэн хэдий ч санхүүгийн тайлангийн бүтэц, ойлгомжтой байдлыг сайжруулах, хөрөнгө оруулагчдад илүү дэлгэрэнгүй, бодитой мэдээлэл өгөх зорилгоор дараах шинэ шаардлагуудыг нэвтрүүлж байна. Үүнд:

- Ашиг, алдагдлын тайланд шинээр тодорхойлогдсон хоёр дэд дүн: Үйл ажиллагааны ашиг, Санхүүжилт ба орлогын албан татварын өмнөх ашиг (алдагдал),
- Ашиг, алдагдлын тайланд тусгагдах бүх орлого, зардлыг таван ангиллын аль нэгэнд хамааруулан ангилах,
- Удирдлагаас тодорхойлсон гүйцэтгэлийн хэмжүүрүүдийг ил тод тайлагнах шинэ шаардлага,
- Санхүүгийн тайлан болон тайлбар тэмдэглэлд багтаасан мэдээллийг нэгтгэх, задлах зарчмуудыг илүү сайжруулсан.

Өмнө нь НББОУС 1-д багтаж байсан зарим тайлбарын шаардлагууд (ялангуяа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого болон тооцооллын тодорхой бус байдлын эх үүсвэртэй холбоотой мэдээлэл) ямар ч материаллаг хэмжээний өөрчлөлтгүйгээр НББОУС 8-д шилжүүлэгдсэн. Эдгээр өөрчлөлтийн үр дүнд НББОУС 8 стандартын нэрийг "Санхүүгийн тайланг бэлтгэх үндэс" гэж өөрчилсөн.

СТОУС 18-ыг баталснаар бусад СТОУС-уудад, мөн НББОУС 7-д холбогдох дагалдах өөрчлөлтүүд орж байна.

СТОУС 18 стандарт нь 2027 оны 1-р сарын 1-нээс эхэлсэн жилийн санхүүгийн тайлант хугацаанд хүчин төгөлдөр хэрэгжиж эхлэх бөгөөд эрт хэрэгжүүлэхийг зөвшөөрсөн. Стандартыг буцаан мөрдөх аргаар хэрэгжүүлэх бөгөөд тодорхой шилжилтийн зохицуулалтууд хамаарна.

Компани нь одоогоор СТОУС 18 стандарт нь үндсэн санхүүгийн тайлан болон тайлбар тодруулгад ямар өөрчлөлт, нөлөө үзүүлэхийг тодорхойлох ажлыг үргэлжлүүлэн хийж байна.

Одоогоор хүчин төгөлдөр болоогүй бөгөөд компаниас эрт хэрэгжүүлээгүй бусад стандарт, стандартын нэмэлт өөрчлөлтүүдэд дараах зүйлс хамаарна. Үүнд:

- Санхүүгийн хэрэгслийн ангилал ба хэмжилтийн нэмэлт өөрчлөлтүүд (СТОУС 9 ба СТОУС 7-д оруулсан өөрчлөлтүүд)
- Байгальд суурилсан цахилгаан эрчим хүчтэй холбогдсон гэрээнүүд (СТОУС 9 ба СТОУС 7-д оруулсан нэмэлт өөрчлөлтүүд)
- СТОУС-ын нягтлан бодох бүртгэлийн стандартуудын жилийн сайжруулалтууд — 11-р цуврал
- СТОУС 19 “Олон нийтэд тайлагнах үүрэггүй охин компаниуд: Тайлбарын шаардлага”

Одоогийн тайлант жилд хэрэгжүүлээгүй дээрх бусад шинэ стандарт, стандартын өөрчлөлт болон тайлбарууд нь компанийн санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөө үзүүлэхээр хүлээгдээгүй тул тусгайлан тайлбарлаагүй болно.

4. Материаллаг нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогууд

4.1. Бүртгэлийн суурь

Эдгээр санхүүгийн тайланг аккрузль сууриар бэлтгэсэн ба үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээ, хөрөнгө оруулалт болон тодорхой санхүүгийн хэрэглүүрүүдээс бусад зүйлсийг түүхэн өртгийн сууриар бэлтгэсэн.

4.2. Уур амьсгалтай холбоотой асуудал

Компанийн удирдлага санхүүгийн тайланг СТОУС-ын дагуу бэлтгэх хүрээнд уур амьсгалын өөрчлөлтөөс үүдэх эрсдэл, тодорхойгүй байдлыг материаллаг байдлын үнэлгээний хүрээнд авч үзсэн.

Компанийн үндсэн үйл ажиллагаа нь Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн дагуу компанийн хувьцаа, өрийн хэрэгсэл, Засгийн газрын үнэт цаас, хөрөнгө оруулалтын сангийн нэгж эрх, хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасыг бэлтгэх, анхдагч болон хоёрдогч зах зээлд арилжах, арилжаанд хяналт тавих, журам болон гэрээгээр хүлээсэн үүргийн хэрэгжилтийг хангуулах, хариуцлага ногдуулах, Санхүүгийн зохицуулах хорооноос тусгай зөвшөөрөл авсан үнэт цаасны компанийг гишүүнээр элсүүлэх, арилжаанд оролцох нөхцөлөөр хангах, үйл ажиллагаанд хяналт тавих, хариуцлага ногдуулахтай холбоотой бөгөөд Компанид өөрийн эзэмшлийн үйлдвэрлэл, эрчим хүч ихээр хэрэглэдэг биет дэд бүтэц байхгүйтул уур амьсгалын өөрчлөлтөөс шууд, мэдэгдэхүйц нөлөө авах өндөр эрсдэлбайхгүй гэж удирдлага дүгнэсэн.

Иймд тайлант хугацаанд уур амьсгалын өөрчлөлттэй холбоотой асуудлууд нь Компанийн санхүүгийн тайланд мэдэгдэхүйц материаллаг нөлөө үзүүлэхүйц буруу тайлагнал үүсгэх эрсдэлтэй гэж тодорхойлогдоогүй бөгөөд Компанийн зүгээс уур амьсгалын өөрчлөлттэй холбоотой эрсдэлийг тусгайлан тооцоолох, үр нөлөөг нь хэмжих үнэлгээ хийдэггүй.

Өмнөх тайлант үеийнхтэй адил, 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар уур амьсгалын өөрчлөлттэй холбоотой хүчин зүйлс нь Компанийн актив, өр төлбөр, ашиг алдагдлыг хэмжих, хүлээсэн алдагдлыг тооцоолох, эсхүл тасралтгүй үйл ажиллагааны үндэслэлд нөлөөлөхүйц гэж удирдлага үзээгүй.

Гэсэн хэдий ч зохицуулалтын орчны өөрчлөлт, зах зээлийн шинэ шаардлага гарч ирэх эсэхийг удирдлага хянаж, шаардлагатай тохиолдолд энэхүү үнэлгээг дахин шинэчилнэ.

4.3. Гадаад валют хөрвүүлэлт

Үйл ажиллагааны болон толилуулгын валют

Санхүүгийн тайлангууд нь Монгол төгрөгөөр илэрхийлэгддэг.

Гадаад валютаарх ажил гүйлгээ болон үлдэгдэл

Санхүүгийн тайланг бэлтгэхэд үйл ажиллагааны валютаас бусад валютаарх ажил гүйлгээг ажил гүйлгээ гарсан өдөр Монгол банкнаас зарласан ханшаар бүртгэнэ. Тайлант хугацаа бүрийн эцэст гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн мөнгөн зүйлсийг Монгол банкнаас тайлагналын өдрөөр зарласан ханшийг ашиглан дахин хөрвүүлэх бөгөөд 2025 оны 12 дугаар сарын 31-нд төгрөгийн ам.доллартой харьцах ханш 3,556.66 төгрөг (2024 оны 12 дугаар сарын 31-нд: 1 ам.доллар 3,420.25 төгрөг) байна.

Мөнгөн бус зүйлсийг дахин хөрвүүлэхгүй бөгөөд бодит үнэ цэн тодорхойлогдсон өдрийн ханшаар дахин хөрвүүлсэн гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн бодит үнэ цэнээр бүртгэсэн мөнгөн бус

зүйлсээс бусад мөнгөн бус зүйлсийг ажил гүйлгээ гарсан өдрийн валютын ханшийг ашиглан хөрвүүлсэн түүхэн өртгөөр хэмжинэ.

Мөнгөн зүйлсийг дахин хөрвүүлэх болон төлбөр тооцоо хийхэд үүссэн ханшийн зөрүүг тухайн хугацааны ашиг, алдагдалд багтаана. Мөнгөн бус зүйлсийн хөрвүүлгээс үүссэн зөрүүний олз, гарзыг шууд өмчид хүлээн зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд бодит үнэ цэнээр илэрхийлэгдсэн мөнгөн бус зүйлсийн дахин хөрвүүлгээс үүссэн ханшийн зөрүүг тайлант хугацааны ашиг, алдагдалд багтаана. Тийм мөнгөн бус зүйлсийн хувьд олз, гарзын аливаа ханшийн зөрүүний хэсгийг шууд өмчид хүлээн зөвшөөрнө.

Гадаад үйл ажиллагаа

Компанийн санхүүгийн тайланг бэлтгэхэд үндсэн валютаас бусад валютаар илэрхийлэгдсэн бүх хөрөнгө, өр төлбөр болон ажил гүйлгээг тайлагналын өдрөөрх ханшаар хөрвүүлнэ. Гадаадын аж ахуйн нэгжийг худалдан авсантай холбоотой үүссэн гүдвилл болон зах зээлийн үнийн тохируулгыг тухайн аж ахуйн нэгжийн хөрөнгө, өр төлбөрөөр бүртгэх ба тайлагналын өдрийн хаалтын ханш ашиглан хөрвүүлнэ. Тайлант хугацаанд гарсан орлого болон зардлыг тайлант үеийн дундаж ханш ашиглан хөрвүүлнэ. Хөрвүүлэлтээс үүссэн ханшийн зөрүүг бусад дэлгэрэнгүй орлогын өмчид гарсан валютын ханшийн тэгшитгэлийн нөөц дансанд хүлээн зөвшөөрнө.

4.4. Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Мөнгөн гүйлгээний тайлан бэлтгэх зорилгоор мөнгөтэй адилтгах хөрөнгөнд үнэ цэнийг нь өөрчлөх өчүүхэн бага эрсдэлийг мэдэрдэг, мөнгөний тодорхой дүнд чөлөөтэй хувирдаг, хөрвөх чадвар сайтай богино хугацааны хөрөнгө оруулалт зэргийг хамруулдаг. Мөнгөтэй адилтгах хөрөнгийг хөрөнгө оруулалт болон бусад зорилгоос илүү богино хугацаат өр төлбөрийг барагдуулах зорилгоор эзэмшдэг. Хэрэв мөнгөтэй адилтгах хөрөнгийн үнэ цэнийг нь өөрчлөх өчүүхэн бага эрсдэлийг мэдэрдэг, мөнгөний тодорхой дүнд чөлөөтэй хувирдаг бол компани нь хөрөнгө оруулалтыг мөнгөтэй адилтгах хөрөнгөөр ангилна.

ТУЗ-ийн баталсан "Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн арилжааны төлбөр тооцооны журам"-н дагуу худалдан авагчийн дэнчинг арилжааны банкинд тусгайлан нээсэн дансанд хүлээн авч мөнгөн хөрөнгө болон уул уурхайн бүтээгдэхүүн (УУБ)-ий арилжааны дэнчингийн өглөгөөр бүртгэнэ. Арилжаанд шалгарсан худалдан авагчийн дэнчинг арилжааны гэрээний үүргийг бүрэн гүйцэтгэж дуусах хүртэл хугацаанд битүүмжилж, гэрээний үүрэг бүрэн гүйцэтгэж дууссаныг баталсан баримт бичиг ирүүлсний дараа Бирж нь дэнчинг худалдагч руу шилжүүлэн бүртгэнэ.

4.5. Санхүүгийн хэрэглүүр

Хүлээн зөвшөөрөлт ба үл хүлээн зөвшөөрөлт

Компани нь тухайн санхүүгийн хэрэглүүрт хамаарах гэрээний оролцогч тал болсон үед санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрдөг.

Санхүүгийн хөрөнгөөс бий болох мөнгөний урсгал дах гэрээний эрх дуусгавар болоход эсвэл санхүүгийн хөрөнгөнд хамаарах бүх бодит эрсдэл, өгөөж шилжихэд санхүүгийн хөрөнгийг үл хүлээн зөвшөөрнө.

Санхүүгийн хөрөнгийн ангилал ба анхдагч хэмжилт

Санхүүгийн хувьд чухал бүрэлдэхүүн хэсэг агуулаагүй дансны авлага болон СТОУС 15-ын дагуу ажил гүйлгээний үнээр бүртгэхээс бусад бүх санхүүгийн хөрөнгийг ажил гүйлгээний зардлыг тохируулсан бодит үнэ цэнээр хэмжинэ.

Хейджийн хэрэглүүрээс бусад санхүүгийн хөрөнгийг дараах байдлаар ангилна. Үүнд:

- Хорогдуулсан өртөг
- Бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх санхүүгийн хөрөнгө (БҮЦБДО)
- Бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг нь ашиг алдагдалд бүртгэх санхүүгийн хөрөнгө (БҮЦАА)

Тайлант онд компанийн хувьд БҮЦБДО-оор ангилагдах санхүүгийн хөрөнгө байхгүй байна. Ангиллыг тодорхойлохдоо:

- Санхүүгийн хөрөнгийг зохицуулах бизнесийн загвар
- Санхүүгийн хөрөнгийн гэрээлсэн мөнгөн урсгалын шинж чанарыг тус тус харгалзан үзнэ.

Санхүүгийн хөрөнгөтэй холбоотой бүх орлого болон зардал нь санхүүгийн зардал, санхүүгийн олз болон бусад санхүүгийн зүйлсээр орлого болон зардалд хүлээн зөвшөөрөгдөх ба харин дансны авлагын үнэ цэний бууралтыг бусад зардлаар хүлээн зөвшөөрнө.

Санхүүгийн хөрөнгийн дараа үеийн хэмжилт Хорогдуулсан өртгөөр бүртгэх санхүүгийн хөрөнгө

Дараах хоёр нөхцөл биелсэн тохиолдолд санхүүгийн хөрөнгийг хорогдуулсан өртгөөр хэмжинэ (БҮЦАА-аар ангилагдаагүй үед):

- Тухайн санхүүгийн хөрөнгийг гэрээний мөнгөн урсгал "цуглуулах зорилгоор санхүүгийн хөрөнгө эзэмшдэг" бизнесийн загварын хүрээнд эзэмшиж байгаа бол, мөн
- Тухайн санхүүгийн хөрөнгийн мөнгөн урсгал нь "зөвхөн үндсэн ба хүүгийн төлбөр" (SPPI) байвал.

Санхүүгийн хөрөнгийг анх хүлээн зөвшөөрсний дараа хорогдуулсан өртгөөс үнэ цэний бууралтын хасагдуулгыг хассан дүнгээр хэмжинэ. Хүүг үр ашигт хүүгийн аргаар тооцоолно. Анхны үнэ цэний бууралтын хасагдуулаг болон дараа үеийн өөрчлөлтүүдийг ашиг, алдагдалд хүлээн зөвшөөрнө.

Бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг ашиг, алдагдалд бүртгэх санхүүгийн хөрөнгө (БҮЦАА)

Хорогдуулсан өртгөөр хэмжих эсвэл бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх ангиллын шаардлагад нийцэхгүй санхүүгийн хөрөнгийн бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг ашиг, алдагдалд бүртгэнэ.

Мөн тодорхой тохиолдолд санхүүгийн хөрөнгийн бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг ашиг, алдагдалд бүртгэхээр тогтож болно. Тухайлбал, компани дараа үед хорогдуулсан өртгөөр хэмжих эсвэл бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх санхүүгийн хөрөнгийг анх хүлээн зөвшөөрөхдөө бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг ашиг, алдагдалд бүртгэх сонголт хийж болно.

Ийм сонголтыг зөвхөн нягтлан бодох бүртгэлийн зөрүүтэй байдлыг арилгах эсвэл ихээхэн хэмжээгээр бууруулж байгаа тохиолдолд хийнэ.

Дээрх сонголтыг бүх ижил төстэй ажил гүйлгээнд мөрдөх шаардлагагүй. Харин энэ нь илүү мэдээлэл бий болгож байгаа тохиолдолд сонгож болох хувилбар юм.

Бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх санхүүгийн хөрөнгө (БҮЦБДО)

Дараах хоёр нөхцөл биелсэн тохиолдолд санхүүгийн хөрөнгийн бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлнэ:

- Тухайн санхүүгийн хөрөнгийг гэрээний мөнгөн урсгал "цуглуулах ба борлуулах зорилгоор санхүүгийн хөрөнгө эзэмшдэг" бизнесийн загварын хүрээнд эзэмшиж байгаа бол, мөн
- Тухайн санхүүгийн хөрөнгийн мөнгөн урсгал нь "зөвхөн үндсэн ба хүүгийн төлбөр" (SPPI) байвал.

Хөрөнгийг үл хүлээн зөвшөөрөх үед бусад дэлгэрэнгүй орлогод хүлээн зөвшөөрөгдсөн олз, гарзыг ашиг, алдагдалд дахин ангилна.

Санхүүгийн хөрөнгийн үнэ цэний бууралт

СТОУС 9-ийн дагуу хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлын үнэ цэний бууралтыг тооцохдоо илүү ирээдүйд чиглэсэн мэдээлэлд суурилах болсон ба үүнийг хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлын аргачлал гэж нэрлэдэг.

Энэхүү шаардлагын дагуу хорогдсон өртгөөр болон БҮЦБДО-оор хэмжигдэх зээл, бусад өрийн төрлийн санхүүгийн хөрөнгүүд, дансны авлага, СТОУС 15-ын дагуу хүлээн зөвшөөрөгдөн, хэмжигдсэн гэрээний хөрөнгө, зээлийн үүрэг болон БҮЦАА-аар хэмжигддэггүй зарим санхүүгийн баталгааны гэрээг хамруулна.

Зээлийн алдагдлыг хүлээн зөвшөөрөхөд компани нь зээлийн алдагдал үүсэх нөхцөл бий болохыг хүлээх шаардлагагүй болсон. Үүний оронд компани нь зээлийн эрсдэлийг үнэлэх болон хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг хэмжихдээ өнгөрсөн үйл явдлууд, одоогийн нөхцөл байдал, хэрэглүүрийн ирээдүйн мөнгөн урсгалын хүлээгдэж буй цуглуулгад нөлөөлөх үндэслэлтэй дэмжигдэхүйц таамаглал зэрэг мэдээллийг харгалзан үздэг.

Хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг хэмжихдээ санхүүгийн хэрэглүүрийн хүлээгдэж буй хугацаанд зээлийн алдагдлын магадлалын жингийн тооцооллоор тодорхойлно.

Дансны болон бусад авлага, гэрээний хөрөнгө

Компани нь дансны болон бусад авлага, гэрээний хөрөнгийг хялбаршуулсан аргаар нягтлан бодох бүртгэлд тусгадаг бөгөөд алдагдлын нөөцийг хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлын аргаар бүртгэдэг. Эдгээр нь санхүүгийн хэрэглүүрийн ашиглалтын хугацааны аль ч үед төлбөр төлөгдөхгүй (дефолт) болох магадлалыг харгалзан үзсэн гэрээний мөнгөн урсгалын хүлээгдэж буй дутагдал юм. Нөөцийн матрицыг ашиглан хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг тооцоолоходоо компани нь өөрийн түүхэн туршлага, гадаад хүчин зүйлс, ирээдүйд чиглэсэн мэдээллийг ашигладаг.

Компани нь дансны авлагын үнэ цэний бууралтыг тооцоходоо хугацаа хэтэрсэн өдрүүдээр нь бүлэглэн зээлийн эрсдэлийн шинж чанарт ангилан үнэлнэ. СТОУС 9-ийн үнэ цэний бууралтын шаардлагыг хэрхэн хэрэгжүүлж байгаа талаар нарийвчилсан шинжилгээг **тодруулга [8]**-с үзнэ үү.

Санхүүгийн өр төлбөрийн ангилал болон хэмжилт

Компанийн санхүүгийн өр төлбөрт зээл, дансны болон бусад өглөг, бусад санхүүгийн хэрэглүүрүүд орно.

Санхүүгийн өр төлбөрийг БҮЦАА-с өөрөөр хэмжих үед ажил гүйлгээний үнэ цэнийг тохируулсан бодит үнэ цэнээр нь хэмждэг.

Дараа үед санхүүгийн өр төлбөрийг БҮЦАА-р тодорхойлсон санхүүгийн өр төлбөр болон деривативаас бусад тохиолдолд үр ашигт хүүгийн арга ашиглан хорогдсон өртгөөр хэмжинэ. Бодит үнэ цэний олз гарзыг ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө. Бүх хүүтэй холбоотой зардал болон санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг санхүүгийн зардал эсвэл санхүүгийн орлогоор хүлээн зөвшөөрнө.

4.6. Бараа материал

Бараа материалыг өртөг ба цэвэр боломжит үнэ цэний аль багаар тайлагнана. Бараа материалын өртөг эхэлж авснаа эхэлж зарлагадах зарчимд суурилдаг ба бараа материалын худалдан авалтын зардал болон одоогийн байршил, нөхцөлд авчрахтай холбоотой гарсан бүх зардал багтана.

4.7. Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо

Тухайн тайлант хугацаанд хамааруулан зардал гэж зөвшөөрч бүртгэхээс өмнө төлбөрийг нь урьдчилж төлсөн зарлагыг санхүүгийн байдлын тайлангийн хөрөнгийн зүйл ангид хамааруулан урьдчилж төлсөн зардал гэж бүртгэнэ. Ийм төрлийн зардлуудыг дараагийн тайлант үеийн холбогдох зардалд нь шингээнэ.

Бараа материал, бусад зүйлсийг худалдан авахаар төлсөн урьдчилгааг урьдчилж төлсөн тооцоонд хамааруулна.

4.8. Үндсэн хөрөнгө

Компани нь хөрөнгийг ашиглалтын байршилд авч ирэхэд гарсан зардлууд болон тухайн хөрөнгийг зориулалтын дагуу ашиглахад шаардлагатай гарсан зардлуудыг хамруулан худалдан авсан өртөг эсвэл үйлдвэрлэлийн өртгөөр анхлан бүртгэнэ.

Ажил үйлчилгээний зорилгоор ашиглаж буй барилга, байгууламж, тээврийн хэрэгсэл, тавилга, эд хогшил, тоног төхөөрөмж зэрэг хөрөнгүүдийг санхүүгийн тайланд дахин үнэлсэн дүн буюу дахин үнэлгээ хийсэн өдрөөрх дүнгээс дараа үеийн хуримтлагдсан элэгдэл болон дараа үеийн үнэ цэний бууралтын алдагдлыг хассан дүнгээр тайлагнана.

Элэгдлийг хөрөнгө тус бүрийн ашиглах хугацаагаар шулуун шугамын аргаар тооцож, ашиг алдагдлаар тусгана. Хөрөнгийг ашиглах боломжтой болсон үед элэгдүүлж эхэлнэ. Хөрөнгийн ашиглах хугацааг дараах байдлаар тогтооно.

Үндсэн хөрөнгийн ангилал	Ашиглах жил
Барилга, байгууламж	- 47 жил
Тээврийн хэрэгсэл	- 2-10 жил
Компьютер, бусад хэрэгсэл	- 2-10 жил
Тавилга, эд хогшил	- 2-10 жил
Тоног төхөөрөмж	- 5-10 жил

4.9. Биет бус хөрөнгө

Биет бус хөрөнгөнд газар эзэмших эрх, программ хангамж, лиценз, мэдээллийн сан зэрэг хөрөнгүүд хамаарна.

Биет бус хөрөнгийн өртгийг худалдан авсан өртгөөр нь, дотооддоо бий болгосон бол дараах зардлын дүнг хуримтлуулан тооцох түүнийг удирдлагын хуралд оруулж танилцуулан шийдвэрлэдэг.

- Боловсруулалтын үйл ажиллагаанд оролцсон боловсон хүчинтэй холбоотой цалин хөлс бусад зардлууд,
- Биет бус хөрөнгийг бий болгоход ашиглагдсан материал ба үйлчилгээний хөлс,
- Биет бус хөрөнгийг бий болгоход нөлөөлсөн бусад зардлууд.

Дараа үеийн хэмжилт

Ашиглах хугацаа нь тодорхой дотооддоо хөгжүүлэн капиталжуулсан программ хангамж, тусгай зөвшөөрөл зэрэг биет бус хөрөнгүүдийг өртгийн аргаар бүртгэх ба ашиглах хугацааны туршид шулуун шугамын аргаар хорогдуулна. Үлдэх өртөг болон ашиглах хугацааг тайлант жил бүр дахин тооцно. Мөн үнэ цэний бууралтын тест хийнэ. Биет бус хөрөнгүүдийн ашиглах хугацаа нь:

Программ хангамж 1-10 жил

Газар эзэмших эрх болон бусад биет бус хөрөнгийг хорогдуулдаггүй.

Биет бус хөрөнгийг борлуулснаас үүсэх олз гарзыг борлуулалтын үнэ болон дансны үнийн зөрүүгээр хүлээн зөвшөөрч, бусад орлого болон зардлын дансанд ашиг болон алдагдлаар бүртгэнэ.

4.10. Өмч, нөөц, ногдол ашгийн төлбөр

Хувьцаат капитал нь гаргасан хувьцааны нэрлэсэн үнийг илэрхийлнэ.

Халаасны хувьцаа нь компани гүйлгээнд гаргасан хувьцаагаа зах зээлээс эргүүлэн худалдан авах үед худалдан авсан хувьцааны дүнгээр өмчийн буюу хувьцаат капиталын дүнг бууруулна.

Нэмж төлөгдсөн капиталд хувьцаат капитал гаргаснаас хүлээж авсан аливаа урамшуулал орно. Хувьцаа гаргахтай холбоотой аливаа ажил гүйлгээний зардлыг холбогдох татвар суутгасан цэвэр дүнгээр нэмж төлөгдсөн капиталаас хасна.

Өмчийн бусад хэсэгт дараах зүйлс багтдаг. Үүнд:

- Дахин үнэлгээний нөөц нь үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний олз, гарзаас бүрдэнэ. **Тодруулга 18.2-с** харна уу.
- Хуримтлагдсан ашигт тайлант болон өмнөх хугацааны бүх ашиг багтана. **Тодруулга 18.3-с** харна уу.

Ногдол ашгийг зарласан хугацаанд нь өр төлбөрөөр хүлээн зөвшөөрнө. **Тодруулга 18.5-с** харна уу.

Компани нь биржийн эрсдэлийн санг өөрийн хөрөнгийн 3 хувиас доошгүй хэмжээгээр байгуулан арилжааны банкинд тусгайлан нээсэн дансанд байршуулдаг. **Тодруулга 18.4-с** харна уу.

4.11. Орлого хүлээн зөвшөөрөлт

Компани нь орлогыг үнэт цаасны зах зээлд арилжаа эрхлэх болон уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн үйл ажиллагаанаас олдог. Үүнд:

1. Үнэт цаасны арилжааны шимтгэлийн орлого
2. Уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжааны шимтгэлийн орлого
3. Бүртгэлтэй компанид үзүүлсэн үйлчилгээний орлого
4. Гишүүн компанид үзүүлсэн үйлчилгээний орлого
5. Бусад үйлчилгээний орлого

Үнэт цаасны болон уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжааны шимтгэлийн орлогын хувь хэмжээг ТУЗ батлах бөгөөд хүргэх цэгт буюу хугацааны тодорхой агшинд бүртгэдэг.

Бүртгэлтэй болон гишүүн компанид үзүүлсэн үйлчилгээний орлого, бусад үйлчилгээний орлого хүлээн зөвшөөрөхдөө компани нь СТОУС 15 "Худалдан авагчтай байгуулсан гэрээний орлого"-ын дагуу дараах таван алхмыг мөрддөг. Үүнд:

1. Үйлчлүүлэгчтэй байгуулсан гэрээг тодорхойлох
2. Гэрээний үүрэг хариуцлагын биелэлтийг тодорхойлох
3. Арилжааны үнийг тодорхойлох
4. Арилжааны үнийг гэрээний гүйцэтгэх үүргүүдэд хуваарилах
5. Аж ахуйн нэгж гүйцэтгэх үүргээ биелүүлсэн үедээ орлогыг хүлээн зөвшөөрөх

Компани нь ажил үйлчилгээтэйгээ холбоотойгоор олон төрлийн ажил гүйлгээ хийдэг. Иймд гэрээний нийт үнийн дүн нь үүрэг хариуцлагын төрөл бүрд тус тусын үнийн дүнд харгалзуулан хуваарилагддаг. Гэрээний үнийн дүнд гуравдагч этгээдэд олгох төлбөрийг хамруулахгүй.

Орлогыг тохиролцсон ажил үйлчилгээг үзүүлэх гэрээний үүргээ биелүүлсэн бол тухайн мөчид эсвэл тодорхой хугацааны явцад хүлээн зөвшөөрнө.

Хэрэгжээгүй үүрэгт хамаарах орлого орох үед гэрээний өр төлбөрөөр хүлээн зөвшөөрөх ба санхүүгийн байдлын тайланд бусад өр төлбөрөөр харуулна. Үүнтэй адилаар төлбөр ирэхээс өмнө тохиролцсон үүргийг биелүүлэх үед гэрээний хөрөнгө эсвэл авлагаар санхүүгийн байдлын тайланд тусгана.

Өртөг, зардал

Үйлчилгээний өртгийг борлуулалтын орлоготой нь уялдуулж санхүүгийн тайланд хүлээн зөвшөөрч, толилуулна. Компани нь газар, нэгж тус бүрд ажилчдын тоо хэмжээгээр хувьчлан өртгийн төв байгуулан ангилдаг. Өртөгт Үйл ажиллагааны газар, Хяналт зохицуулалтын газар, Уул уурхайн арилжаа, бүртгэлийн газрын цалин, элэгдэл, ашиглалтын зардлууд хамаарна. Борлуулалт маркетинг, ерөнхий удирдлагын зардал, бусад зардлыг нийт дүнгээр нь толилуулна.

4.12. Нөөц, болзошгүй хөрөнгө, өр төлбөр

Шүүхийн маргаан, алдагдалтай гэрээ зэрэг бусад төлбөрийн үүрэг өнгөрсөн үйл явдлын үр дүнд бий болж, уг үүрэг хариуцлагыг барагдуулахад эдийн засгийн өгөөжийн гадагш урсгал шаардагдах магадлалтай бөгөөд мөнгөн дүнг найдвартай хэмжих боломжтой болсон үед нөөцөөр зөвшөөрнө.

Нөөцийг тайлангийн өдрөөр мэдэгдэж буй хамгийн найдвартай нотолгоонд үндэслэсэн үүрэг хариуцлагыг биелүүлэхэд шаардагдах зардлын мэдээлэлд суурилан тооцно. Хэд хэдэн ижил төстэй үүрэг үүссэн үед, үүрэг хариуцлагын төрлөөр нь тэдгээрийг барагдуулахад шаардлагатай гарах урсгалын магадлалыг тооцдог. Мөнгөний цаг хугацааны үнэ цэн нь материаллаг нөлөө үзүүлэхүйц бол нөөцийн өнөөгийн үнэ цэнийг дискаунтчлан тооцдог.

Компанийн гуравдагч талаас авах нь тодорхой болсон нөхөн олговрыг тусад нь хөрөнгөөр хүлээн зөвшөөрнө. Тус дүн нь холбогдох нөөцийн дүнгээс ихгүй байна.

Тухайн үүргийг барагдуулахтай холбоотой эдийн засгийн өгөөжийн гарах урсгал нь магадлалтай биш үед өр төлбөр хүлээн зөвшөөрөхгүй. Эдийн засгийн өгөөжийн гарах урсгал нь бага дүнтэйгээс бусад үүссэн нөхцөлийг болзошгүй өр төлбөрөөр санхүүгийн тайланд тодруулна.

4.13. Ажилчдын богино хугацааны тэтгэмж

Богино хугацааны ажилчдын тэтгэмж

Ажилчдын богино хугацааны тэтгэмжид хамаарах амралтын мөнгө зэрэг тэтгэмжийг тэтгэмж болон бусад үүргийн дансанд дискаунтчлаагүй дүнгээр хүлээн зөвшөөрнө.

Ажилчдад олгох богино хугацааны тэтгэмж нь ажилчдын холбогдох үйлчилгээ үзүүлсэн жилийн тайлант хугацааны эцсээс хойш 12 сарын дотор олгох тэтгэмж бөгөөд дараахыг багтаана. Үүнд:

- цалин урамшуулал,
- ээлжийн амралтын мөнгө, хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмж,
- дотоод журамд заасан бусад тэтгэмж.

Урамшуулал

Компани нь зөвхөн өнгөрсөн үйл явдлын үр дүнд, мөн үүрэг хариуцлагын найдвартай тооцоолол хийх боломжтой тохиолдолд тийм төлбөр хийх өнөөгийн хууль ёсны болон үүсмэл үүрэг хүлээсэн бол урамшууллын төлбөрийн хүлээгдсэн өртгийг хүлээн зөвшөөрнө.

Өнөөгийн үүрэг хариуцлага зөвхөн тухайн аж ахуйн нэгжид төлбөр хийхээс өөр бодитой хувилбар байхгүй тохиолдолд л оршино.

4.14. Орлогын албан татвар

Тайлант үеийн татвар гэдэг нь тайлант оны эцсээр хүчинтэй болсон эсвэл хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй татварын хувь хэмжээг ашиглан тухайн оны татвар ногдох орлогод төлөх татварын өглөг болон өмнөх онуудтай холбоотой татварын өглөгийн залруулга юм.

Хойшлогдсон татварыг санхүүгийн тайлан дах хөрөнгө, өр төлбөрийн дансны үнэ болон татвар ногдох ашгийн тооцоололд ашиглан холбогдох татварын суурь хоорондын түр зөрүүгээр хүлээн зөвшөөрнө. Хойшлогдсон татварын өр төлбөрийг ерөнхийдөө бүх татвар ногдох түр зөрүүнд хүлээн зөвшөөрдөг. Хойшлогдсон татварын хөрөнгийг ерөнхийдөө түр хасагдах зөрүүг ашиглаж болохуйц хэмжээний татвар ногдох ашиг олох магадлалтай байгаа үед бүх хасагдах түр зөрүүнд хүлээн зөвшөөрнө. Ийм хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийг гүүдвэлийн анхдагч хүлээн зөвшөөрөлт эсвэл ажил гүйлгээн дэх бусад хөрөнгө, өр төлбөрийн анхдагч хүлээн зөвшөөрөлт нь татвар ногдох орлого ба нягтлан бодох бүртгэлийн ашгийн аль алинд нөлөөлөхгүй байвал хүлээн зөвшөөрөхгүй.

Хойшлогдсон татварын хөрөнгийн дансны үнийг тайлант хугацаа бүрийн эцэст эргэж харах ба хангалттай хэмжээний татвар ногдох орлогоор тухайн хөрөнгө бүхлээрээ эсвэл тодорхой хэсэг нь нөхөгдөх боломжтой болох үед бууруулна.

4.15. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого болон тооцооллын тодорхойгүй байдалд удирдлагын шүүн тунгааалтыг ашиглах нь

Компанийн удирдлага санхүүгийн тайлан бэлтгэхдээ хөрөнгө, өр төлбөр, орлого болон зардал хүлээн зөвшөөрөхтэй холбоотой шүүн тунгааалт, тооцоолол, таамаглал ашигладаг.

Удирдлагын томоохон тооцоолол, таамаглал

Компанийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогоо баримтлахад үүсдэг, санхүүгийн тайланд томоохон нөлөөлөл үзүүлэхүйц удирдлагын тооцоолол, таамаглалыг доор харуулав. Үүнд:

Дотооддоо хөгжүүлсэн программ хангамжийг капиталжуулах

Программ бүтээхтэй холбоотой судалгаа болон хөгжүүлэлтийн үе шатыг ялган, хөгжүүлэлтийн зардлыг капиталжуулах шаардлага хангагдсан эсэхийг тодорхойлоход удирдлагын шүүн тунгааалт ашигладаг. Компанийн удирдлага капиталжуулалтын дараа үнэ цэний бууралт хийх нөхцөл үүссэн эсэх, мөн капиталжуулалтын шаардлага хангагдсаар байгаа эсэхэд хяналт тавьдаг.

Хойшлогдсон татварын хөрөнгө хүлээн зөвшөөрөлт

Хойшлогдсон татварын хөрөнгийг хүлээн зөвшөөрөхдөө шилжүүлсэн татварын алданги болон хасагдах түр зөрүү нь ирээдүйн татвар ногдох орлогоор нөхөгдөх магадлалын үнэлгээнд үндэслэнэ. Мөн татварын орчин дахь хууль эрх зүйн болон эдийн засгийн хязгаарлалт, тодорхойгүй байдлын нөлөөллийг үнэлж дүгнэдэг.

Тооцооллын тодорхойгүй байдал

Хөрөнгө, өр төлбөр, орлого, зардлыг хүлээн зөвшөөрөх, хэмжихэд хамгийн их нөлөө үзүүлэх тооцоолол, таамаглалын талаарх мэдээллийг доор харуулав.

Элэгдэх хөрөнгийн ашиглагдах жил

Удирдлага нь элэгдэх хөрөнгөнд ашиглагдах жилийг хөрөнгийн ашиглалттай уялдуулан тайлант хугацаа бүрд тооцдог. Компьютер, дагалдах хэрэглүүртэй холбоотой үүсэж болзошгүй технологийн хоцрогдол нь тус тооцооллыг тодорхойгүй болгож болно.

Бодит үнэ цэний хэмжилт

Удирдлага нь санхүүгийн хэрэглүүр болон санхүүгийн бус хөрөнгийн бодит үнэ цэнийг тодорхойлоход үнэлгээний арга ашигладаг. Зах зээлд оролцогчид уг хэрэглүүрийг хэрхэн үнэлж байгаатай уялдаатайгаар тооцоо, таамаглалыг боловсруулдаг. Удирдлага нь таамаглалыг байнга нээлттэй байдаггүй боломжит мэдээллүүдэд үндэслэдэг. Тооцоолсон бодит үнэ цэн нь тайлагналын өдрөөрх холбоогүй талуудын гүйлгээний бодит үнээс өөр байх магадлалтай.

5. Санхүүгийн тайлангийн дахин тайлагнал

Компани алдаа илрүүлсний дараа нягтлан бодох бүртгэлийн өөрчлөлт болон өмнөх үеийн алдааны залруулгыг анх баталсан санхүүгийн тайланд буцаж хэрэгжүүлдэг ба ингэхдээ алдаа гарсан өмнөх хугацаанд толилуулсан харьцуулагдах дүнг дахин тайлагнах, эсвэл толилуулсан хамгийн эхний хугацаанаас өмнө алдаа гарсан бол уг толилуулсан хамгийн эхний хугацааны хөрөнгө, өр төлбөр ба өмчийг дахин тайлагнадаг. Санхүүгийн тайланг өмнөх хугацааны харьцуулагдсан мэдээллийн хамт залруулга хийх шаардлага гарсан хугацаандаа хийгдсэн мэтээр толилуулна. Тийм учраас толилуулсан хугацаа бүрт холбогдох залруулгын дүн нь тухайн хугацааны санхүүгийн тайланд багтана.

6. Санхүүгийн хөрөнгө болон санхүүгийн өр төлбөр

6.1. Санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийн ангилал

Тодруулга 4.4-д санхүүгийн хөрөнгө болон өр төлбөрийн ангилал бүрийн тайлбар, холбогдох бүртгэлийн бодлогыг тодруулсан. Санхүүгийн хөрөнгө болон өр төлбөр нь ангилал тус бүрээр дараах байдалтай байна:

2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар

Мянган төгрөгөөр	Хорогдуулсан өртөг	Бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг нь ашиг алдагдалд бүртгэх	Бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх санхүүгийн хөрөнгө	Нийт
Санхүүгийн хөрөнгө				
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	50,781,268	-	-	50,781,268
Дансны болон бусад авлага *	4,587,459	-	-	4,587,459
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	1,203,493,791	-	-	1,203,493,791
Санхүүгийн хөрөнгийн дүн	1,258,862,518	-	-	1,258,862,518

Санхүүгийн тайлангийн нэмэлт тодруулгууд
2025 оны 12 сарын 31-нээр дуусгавар болсон жилийн хувьд
(өөрөөр тусгайлан заагаагүй бол мянган төгрөгөөр илэрхийлэв)

Санхүүгийн өр төлбөр				
Дансны болон бусад өглөг *	414,236	-	-	414,236
Санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	414,236	-	-	414,236

2024 оны 12 сарын 31-ний байдлаар

Мянган төгрөгөөр	Хорогдуулсан өртөг	Бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг нь ашиг алдагдалд бүртгэх	Бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх санхүүгийн хөрөнгө	Нийт
Санхүүгийн хөрөнгө				
Дансны болон бусад авлага *	3,085,468	-	-	3,085,468
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	816,117,554	-	-	816,117,554
Санхүүгийн хөрөнгийн дүн	819,203,022	-	-	819,203,022
Санхүүгийн өр төлбөр				
Дансны болон бусад өглөг *	97,549	-	-	97,549
Санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	97,549	-	-	97,549

* Дансны болон бусад авлага, өглөгт зөвхөн санхүүгийн хөрөнгө болон санхүүгийн өр төлбөрийг толилуулсан.

7. Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө нь дараахаас бүрдэнэ:

Мянган төгрөгөөр	2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Бэлэн мөнгө	2,441	1,422
Банкин дахь харилцах дансны үлдэгдэл		
Төгрөг	1,513,201	80,769
Ам.доллар	1,131,113,306	695,912,333
Юань	65,402,842	75,236,809
Хадгаламж	5,462,000	44,886,221
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн	1,203,493,791	816,117,554

Арилжааны банкинд байршуулсан хугацаатай хадгаламж*

Мянган төгрөгөөр	2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар			
	Эхэлсэн огноо	Дуусах огноо	Хүүгийн хувь (жилийн)	Мөнгөн дүн
Төгрөгийн хадгаламж	2025.12.09	2025.03.09	12.7%	5,462,000
Арилжааны банкинд байршуулсан хугацаатай хадгаламж (1-3 сар)*				5,462,000

Тайлант хугацааны эцэст үлдэгдэлтэй, 3-12 сарын хугацаатай төгрөгийн хадгаламж байна. Энэ хадгаламж нь гэрээний хугацаа дуусахаас өмнө нэг удаа зарлагын гүйлгээ гаргах эрхтэй ба зарлага гаргасан тохиолдолд зарлага гаргасан дүнд нь хадгаламжийн хүүг 8.0 хувиар тооцох нөхцөлтэй.

Арилжааны банкнууд дахь ам.доллар болон юанийн харилцах дансны үлдэгдэл 1,192,815,215.7 мянган төгрөг нь уул уурхайн бүтээгдэхүүний цахим арилжаанд оролцогчдын байршуулсан дэнчингийн нийт үлдэгдэл болно. Үүнд арилжаанд оролцогчдын ялсан арилжааны битүүмжлэгдсэн дэнчин болон арилжаанд оролцохоор идэвхтэй байгаа дэнчингүүдийн үлдэгдэл багтдаг.

Компанийн мөнгөн хөрөнгийн тодорхой хэсэг нь ам.доллар, юаниар хадгалагддаг тул гадаад валютын ханшийн эрсдэл үүсдэг. Валютын ханшийн мэдрэмжийн шинжилгээг Тодруулга 30.2-аас харна уу.

Компанийн мөнгөн хөрөнгө нь голчлон дотоодын арилжааны банкнуудад байрладаг бөгөөд эдгээр банкнуудын зээлжих чадварын эрсдэлд өртдөг. Энэ эрсдэлийг компанийн санхүүгийн удирдлага тогтмол хянаж, харилцагч банк сонголтыг дотоод бодлогын дагуу гүйцэтгэдэг ба энэ талаар Тодруулга 30.1-аас харна уу.

Компанийн мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгөнд хязгаарлалттай, царцаагдсан, барьцаанд тавигдсан мөнгөн хөрөнгө байхгүй.

8. Дансны болон бусад авлага

Мянган төгрөгөөр	2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Үнэт цаасны арилжааны шимтгэлийн авлага	47,657	18,453
Уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжааны шимтгэлийн авлага	1,350,882	406,528
Бүртгэлтэй хувьцаат компанид үзүүлэх үйлчилгээний хөлс	35,782	494,763
Гишүүн ҮЦК-д үзүүлэх үйлчилгээний хөлсний авлага	10,338	18,762
Уул уурхайн биржийн үзүүлэх үйлчилгээний хөлсний авлага	38,900	13,400
Мэдээлэл нийлүүлэх үйлчилгээний хөлсний авлага	6,570	18,854
Банкны хадгаламжийн дансны хүүгийн авлага	3,129,552	2,148,535
Дотоодын байгууллагаас авах авлага	140,432	175,302
Зогсуур үйлчилгээний орлогын авлага	1,440	-
Ажиллагсдаас авах авлага	2,131	-
Санхүүгийн хөрөнгийн дүн	4,587,459	3,085,468
Татварын авлага	350,186	34,021
Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн авлага	754	52
Санхүүгийн бус хөрөнгийн дүн	350,940	34,073
Найдваргүй авлагын хасагдуулга		
Арилжааны шимтгэлийн найдваргүй авлагын хасагдуулга	(8,934)	-
Бүртгэлтэй компанийн үйлчилгээний хөлсний найдваргүй авлагын хасагдуулга	(18,621)	(20,502)
Гишүүн компанийн үйлчилгээний хөлсний найдваргүй авлагын хасагдуулга	(8,225)	(13,325)
Дотоодын байгууллагын найдваргүй авлагын хасагдуулга	(140,032)	(175,302)
Мэдээлэл нийлүүлэх үйлчилгээний авлагын хасагдуулга	(413)	-
Найдваргүй авлагын хасагдуулгын дүн	176,225	209,129
Дансны болон бусад авлагын дүн	4,938,399	3,119,541

Бүх авлага богино хугацаатай байна. Дансны авлагын цэвэр дансны үнэ нь бодит үнэтэй ойролцоо гэж үзэж байна.

Компани найдваргүй авлагын зардлыг бүртгэх авлагын хувийн жингийн аргыг хэрэглэдэг. Найдваргүй авлагын нөөцийг жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн үед байгуулдаг. Ингэхдээ найдваргүй авлагын нөөц байгуулах талаарх ТУЗ-ийн шийдвэрийг үндэслэн байгуулдаг. Дансны

авлагыг өнгөрсөн үеийн туршлагаар тодорхойлж, бараа үйлчилгээний борлуулалтаас тооцсон нөхөгдөөгүй дүнд үндэслэн гаргасан.

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар 176,225.0 мянган төгрөгийн (2024 оны 12 дугаар сарын 31: 209,129 мянган төгрөг)-ийн хугацаа хэтэрсэн дансны авлагад найдваргүй авлагын нөөц байгуулсан ба авлагад үнэ цэний бууралт үүсээгүй байна.

Найдваргүй авлагын нөөцийн 136,230.0 мянган төгрөг нь "Анард" ХХК-тай холбогдоно. Компани нь "Анард" ХХК-тай 2006 оны 11 сарын 13-ны өдөр "Барилга угсралтын ажил гүйцэтгэх гэрээ"-г байгуулж, гэрээний дагуу "Анард" ХХК-д 171,500 мянган төгрөг шилжүүлсэн байна.

Гэрээнд заасан хугацаанд ажил үүргээ гүйцэтгээгүйгээс 2012 онд "Анард" ХХК-д холбогдуулан Сонгинохайрхан дүүргийн шүүхэд нэхэмжлэл гарган шийдвэрлүүлсэн. Шүүхийн шийдвэр хүчин төгөлдөр болсноос хойш хуулийн хүрээнд гүйцэтгэх ажиллагаа хийгдэж байгаа байгаа боловч авлага төлөгдөхгүй байх эрсдэлтэй тул найдваргүй авлагын нөөцийг байгуулсан. Үүнээс 35,270 мянган төгрөг нь төлөгдсөн тул найдваргүй авлагын нөөцийг буцаан, бууруулсан.

2025 онд бүртгэлтэй хувьцаат компанид үзүүлэх үйлчилгээний хөлс 1,621.0 мянган төгрөгийг найдваргүй гэж үзэн нэмж нөөц байгуулсан ба гишүүн ҮЦК-д үзүүлэх үйлчилгээний хөлс 1,500.0 мянган төгрөгийн найдваргүй гэж үзэн нөөц байгуулсан авлагыг шүүхийн байгууллагад хандан шийдвэрлүүлсний дагуу шүүхийн шийдвэрийг үндэслэн авлагыг сэргээн, авлагыг барагдуулсан тул нөөцийг бууруулж ажилласан байна.

Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн арилжааны шимтгэлийн авлага гадаад валютаар илэрхийлэгдэнэ. Тус авлагын үлдэгдэл 357,802.95 ам.доллар ба 153,894.75 юань байна.

Авлага болон бусад авлагыг илэрхийлсэн валютыг тодруулга 4.3-аас харна уу.

"Монголын хөрөнгийн бирж" ХК-ийн гүйцэтгэх захирлын албан тушаалыг 2006 онд хашиж байсан ажилтан нь "Анард" ХХК-тай Улаанбаатар хотын Бэлхийн зусланд ажилчдад зориулсан 16 айлын байр бариулах барилга угсралтын гэрээ байгуулж, 2006-2007 онд гэрээний дагуу 171,500.0 мянган төгрөгийн урьдчилгаа төлбөрийг шилжүүлсэн. Гэвч гэрээний үүрэг биелэгдээгүй байна. Тухайлбал:

1. 2006 онд ажиллаж байсан Гүйцэтгэх захирал аман хэлбэрээр "Анард" ХХК-ийн гүйцэтгэх захиралд Сэлэнгэ аймгийн Бүрэнэрдэнэ суманд байрлах өөрийн төрсөн хүүгийн компани болох "Бүрэн эрдэнэ монос" ХХК-ийн барилгыг барь гэж үүрэг даалгавар өгсөнтэй холбогдуулан гэрээний үүрэг биелүүлээгүй болох нь Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхээр тогтоогдсон,

2. Сонгинохайрхан дүүргийн иргэний хэргийн анхан шатны шүүх нь "Анард" ХХК-ийн гүйцэтгэсэн ажлыг "Хөрөнгийн үнэлгээний төв" ХХК-иар үнэлүүлэн Бэлхийн зусланд 61,100.0 мянган төгрөгийн ажил, Сэлэнгэ аймгийн Бүрэнэрдэнэ суманд 43,270.0 мянган төгрөгийн ажил гүйцэтгэсэн болохийг тогтоож, зөрүү 67,130.0 мянган төгрөгийг "Монголын хөрөнгийг бирж" ХК-нд төлөхөөр шийдвэрлэсэн байна. Гэвч: "Анард" ХХК нь шүүхээр шийдвэрлэсэн мөнгөн дүнг "Монголын хөрөнгийн Бирж" ХК-нд гаргаж өгөөгүй байгаа ба Нийслэлийн шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газраас ажиллагаа явуулахад "Анард" ХХК нь мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлгүй, өмчлөлд эд хөрөнгө бүртгэлгүй улмаар төлбөрийг барагдуулах боломжгүй нөхцөл байдал үүссэн,

3. УБ Бэлхийн зусланд гүйцэтгэсэн 61,100.0 мянган төгрөгийн барилгын ажил нь хувь хүний эзэмшлийн газар дээр дутуу баригдсан тул тухайн дутуу баригдсан барилгыг гүйцээн барих боломжгүй, компанийн баланст бүртгэх, хөрөнгийг компанийн эзэмшилд шилжүүлэн авах боломжгүй нөхцөл байдал үүссэн тул өнөөг хүртэл тухайн хөрөнгөнд ямар нэгэн арга хэмжээ аваагүй байна.

9. Бусад санхүүгийн хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	50,781,268	-
Бусад санхүүгийн хөрөнгийн дүн	50,781,268	-

Бусад санхүүгийн хөрөнгийн дэлгэрэнгүй:

Мянган төгрөгөөр	2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар			
	Эхэлсэн огноо	Дуусах огноо	Хүүгийн хувь (жилийн)	Мөнгөн дүн
Ам.долларын хадгаламж	2025.07.09	2026.07.09	5.5%	5,610,743
Төгрөгийн хадгаламж	2025.09.06	2026.09.05	16.3%	2,300,000
Төгрөгийн хадгаламж	2025.09.15	2026.09.14	16.3%	9,700,000
Төгрөгийн хадгаламж	2025.05.12	2026.05.11	16.2%	16,067,643
Төгрөгийн хадгаламж	2025.07.08	2026.07.07	16.2%	4,650,000
Хаан банк хадгаламж төгрөг 5038166762	2025.08.07	2026.04.06	15.0%	5,200,000
Хаан банк хадгаламж төгрөг 5038168986	2025.10.07	2026.07.07	15.4%	2,217,282
Санхүүгийн хөрөнгө - Хаан банк хадгаламж төгрөг 5038168873	2025.10.03	2026.03.31	15.0%	5,035,600
Арилжааны банкинд байршуулсан хугацаатай хадгаламж (3-аас дээш сар)*				50,781,268

Тайлант хугацааны эцэст үлдэгдэлтэй, 3-аас дээш сарын хугацаатай ам.доллар болон төгрөгийн хадгаламжууд байна. Эдгээр хадгаламжууд нь 6-12 сарын хугацаатай бөгөөд гэрээний хугацаа дуусахаас өмнө 1 удаа зарлагын гүйлгээ гаргах эрхтэй, зарлага гаргах эрхгүй гэх нөхцөлүүдтэй. Мөн ам.долларын хадгаламж 4.5%, төгрөгийн хадгаламжууд 15.0-16.3% хүүтэй байна.

10. Бараа материал

Мянган төгрөгөөр	2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлс	42,041	30,902
Бичиг хэргийн материал	4,614	6,480
Хангамж, аж ахуйн дотоод хэрэгцээний материал	1,478	2,471
Цэвэрлэгээний материал	2,154	3,818
Сэлбэг хэрэгслийн материал	1,047	3,641
Бараа материалын дүн	51,334	47,312

Компанийн бараа материал нь үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой оффисын хэрэглээний бичиг хэрэг болон хангамжийн материалыг багтаана. Тайлант хугацаанд бараа материалыг цэвэр боломжит үнэ цэнээр үнэлэх шаардлагатай нөхцөл бий болоогүй. Өр төлбөрийн барьцаанд байгаа бараа материал байхгүй, ашиглалтад хязгаарлалт тавигдаагүй байна.

11. Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо

Мянган төгрөгөөр	2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Цалингийн урьдчилж төлсөн зардал	1,341	2,920
Томилолтын урьдчилж төлсөн зардал	5,151	15,452
Бэлтгэн нийлүүлэгч дотоодын байгууллагад урьдчилж төлсөн зардал	6,597	3,095
Бэлтгэн нийлүүлэгч гадаадын байгууллагад урьдчилж төлсөн зардал	231,704	-
Бусад урьдчилж төлсөн	17,932	9,132
Бусад урьдчилж төлсөн тооцоо	-	95
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн	262,725	30,694

Урьдчилж төлсөн зардал/ тооцооны хөдөлгөөн дараах байдалтай байна. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Эхний үлдэгдэл	30,694	204,643
Нэмэгдсэн	3,724,065	2,514,542
Хасагдсан (зардлаар хүлээн зөвшөөрсөн)	2,602,924	2,688,492
Хасагдсан (хөрөнгөөр хүлээн зөвшөөрсөн)	889,110	-
Урьдчилж төлсөн зардал/тооцооны дүн	262,725	30,693

Компани нь цалингийн болон томилолтын урьдчилгаа, хөрөнгө болон бараа материал худалдан авахтай холбоотой зардлыг урьдчилж төлсөн зардал дансаар бүртгэдэг.

Тайлант хугацаанд "MIT" систем болон мэдээлэл нийлүүлэх үйлчилгээний төлбөрийг урьдчилж төлсөнтэй холбоотой *Бэлтгэн нийлүүлэгч гадаадын байгууллагад төлсөн урьдчилгаа данс* 231,704.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

12. Үндсэн хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	Барилга, байгууламж	Тээврийн хэрэгсэл	Тавилга эд хогшил	Компьютер, бусад хэрэгсэл	Машин, тоног техөөрөмж	Нийт
Өртөг						
2024 оны 1 сарын 1-ний үлдэгдэл	4,924,999	7,350	172,261	387,102	545,874	6,037,586
Худалдаж авсан	1,671,772	161,000	13,005	112,336	310,158	2,268,271
Данснаас хассан	-	(7,350)	(1,168)	(2,307)	(7,500)	(18,325)
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл	-	-	271	1,000	1,100	2,371
Ангилал шилжүүлсэн	-	-	-	(128,668)	128,668	-
2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	6,596,771	161,000	184,369	369,463	978,300	8,289,903
Худалдаж авсан	681,114	-	75,412	36,611	1,031,062	1,824,199
Данснаас хассан	-	-	(39,735)	(2,750)	(266,515)	(309,000)
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл	-	-	6,516	225	112,992	119,732
2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	7,263,124	161,000	220,045	582,784	1,676,604	9,910,073
Хуримтлагдсан элэгдэл, үнэ цэний бууралт						
2024 оны 1 сарын 1-ний үлдэгдэл	160,322	1,837	60,300	57,902	304,163	584,524
Тухайн жилийн өөрчлөлт	106,881	6,592	33,483	60,375	183,937	391,268
Данснаас хассан	-	(3,063)	(1,167)	(2,307)	(7,500)	(14,037)
2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	267,203	5,366	92,616	115,970	480,600	961,755
Тухайн жилийн өөрчлөлт	115,550	16,100	27,616	85,055	234,402	478,723
Данснаас хассан	-	-	(39,735)	(2,750)	(266,515)	(309,000)
2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	382,753	21,466	32,874	174,181	520,205	1,131,479
Үлдэгдэл өртөг						
2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	6,329,568	155,634	91,753	253,493	497,700	7,328,148
2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	6,880,371	139,534	187,171	408,603	1,156,399	8,778,595

Барилга байгууламж: “Монголын хөрөнгийн бирж” ХК-ийн оффисыг хөрөнгийн зах зээлийн сургалт, үйлчилгээ, мэдээллийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх төв болгох зорилгоор барилга, байгууламжийн дотоод зохион байгуулалтын их засварын ажлыг “Тамга уул” ХХК-тай ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулан гүйцэтгүүлсэн. Уг ажлыг 2025 оны 8 дугаар сарын 28-ний өдөр гэрээ дүгнэсэн актаар хүлээн авч, барилга байгууламжийг капиталжуулсантай холбогдуулан хөрөнгийн үнэ өртөг нэмэгдсэн байна.

Компьютер бусад хэрэгсэл: Албаны хэрэгцээнд зориулан батлагдсан төсвийн дагуу компьютер, бусад хэрэгсэл худалдан авсантай холбоотой нэмэгдсэн байна.

Машин тоног төхөөрөмж: Серверийн өрөөний өргөтгөл, шинэчлэлийн ажилд тоног төхөөрөмж худалдан авсан.

Санхүүгийн болон татварын зорилгоор элэгдэж дууссан анхны үнийг бүрэн нөхсөн, засаж сэлбэн ашиглах боломжгүй болсон 63 нэр төрлийн оффисын тоног төхөөрөмж, биет бус хөрөнгө, тавилга эд хогшлуудыг ТУЗ-ийн тогтоол, шийдвэрийн дагуу акталж, данс бүртгэлээс хассан байна.

13. Биет бус хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	Компьютерийн програм хангамж	Газар эзэмших эрх	Бусад биет бус хөрөнгө	Нийт дүн
Өртөг				
2024 оны 01 сарын 01-ний үлдэгдэл	7,620,929	10,580,921	204,394	18,406,244
Нэмэгдсэн	722,620	-	295,666	1,018,286
Данснаас хассан	(113,567)	-	(125,798)	(239,365)
2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	8,229,982	10,580,921	374,262	19,185,165
Нэмэгдсэн	186,345	14,761	349,796	550,902
Данснаас хассан	(97,382)	-	(48,647)	(146,029)
2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний үлдэгдэл	8,318,945	10,595,682	675,411	19,590,038
Хуримтлагдсан хорогдуулга				
2024 оны 01 сарын 01-ний үлдэгдэл	1,246,164	-	161,127	1,407,291
Нэмэгдсэн	815,352	-	157,346	972,698
Данснаас хасагдсан	(113,567)	-	(125,798)	(239,365)
2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	1,947,949	-	192,675	2,140,624
Нэмэгдсэн	832,976	-	288,424	1,121,400
Данснаас хасагдсан	(97,382)	-	(48,647)	(146,029)
2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2,683,543	-	432,453	3,115,995
Үлдэгдэл өртөг				
2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	5,635,402	10,595,682	242,958	16,474,042
2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	6,282,033	10,580,921	181,587	17,044,541

Программ хангамжид бүртгэлтэй Милленниум Ай Ти (MIT) системийг Монголын хөрөнгийн зах зээлд 2012 оны 07 сараас албан ёсоор нэвтрүүлсэн бөгөөд нийт зах зээлийн хэмжээнд ашиглаж байна. Программ хангамжид MIT системийн дагалдах Oracle мэдээллийн сангууд, уул уурхайн биржийн цахим арилжааны систем, санхүү, хүний нөөцийн программууд багтсан болно.

Газар эзэмших эрх нь оффисын барилгын доорх газар, Сэлэнгэ аймаг дахь газар тариалангийн 2 газраас бүрдэнэ. Оффисын барилгын доорх газар нь 15 жилийн хугацаатай эзэмших 1,055 мкв бүхий худалдаа, нийтийн үйлчилгээний газрын зориулалттай. Сэлэнгэ аймаг дахь газрууд нь Сэлэнгэ аймгийн Баруунбүрэн суманд байршилтай, үр тарианы тариалангийн зориулалттай газрууд юм. 2010 онд уг газрыг "Бүрэн-Эрдэнэ монос" ХХК-тай "Газар худалдах, худалдан авах

гэрээ"-г байгуулсан боловч, тус гэрээг хүчин төгөлдөр бус гэж үзсэн тул газрын эрхийг өнөөг хүртэл шилжүүлээгүй байна. Улмаар 2025 онд шүүхээс уг гэрээг хүчин төгөлдөр бусад тооцож, "Бүрэн-Эрдэнэ монос" ХХК-д газрыг албадан чөлөөлөхийг даалгасан захирамж гаргасан. Харин хариуцагч компани уг захирамжийг шүүхийн журмаар давж заалдсан бөгөөд одоогийн байдлаар шүүхийн ажиллагаа үргэлжилж байна.

ТУЗ-ын 2025 оны 6 дугаар сарын 24-ний өдрийн 41 тоот тушаалаар элэгдлээрээ өртгөө бүрэн нөхсөн 146,029.0 мянган төгрөгийн биет бус хөрөнгүүдийг акталсан байна.

14. Дансны ба бусад өглөг

Мянган төгрөгөөр	2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Дансны өглөг	411,011	91,734
Бусад өглөг	3,226	5,815
Татварын өглөг	559,179	235,985
Дансны ба бусад өглөгийн дүн	973,415	333,534

Дансны өглөгт ямар нэгэн хүү тооцохгүй. Компани зээлийн хугацаанд бүх өглөгийг төлөх санхүүгийн эрсдэлийн удирдлагын бодлоготой. Дансны өглөгт дараах өр төлбөрүүдийг ангилан бүртгэсэн байна.

Сэлэнгэ аймгийн Баруунбүрэн суманд байршилтай, газар тариалангийн зориулалттай газрыг 2010 онд "Бүрэн-Эрдэнэ монос" ХХК-тай байгуулсан "Газар худалдах, худалдан авах гэрээ"-ний дагуу нийт 19,760 мянган төгрөгөөр борлуулахаар тохиролцсон, 2010-2011 онуудад газрын төлбөрийг бүрэн хүлээн авсан хэдий ч газрын эрхийг худалдан авагчид шилжүүлээгүй байна. Компани энэхүү дүнг санхүүгийн тайланд хүлээн авсан мөнгөн дүнгээр хүлээн зөвшөөрч, газар эзэмших эрхээр ангилж бүртгэсэн

Монголын хөрөнгийн бирж ХК нь Ажлын мастер гэрээ болон түүний дэд гэрээ болох үйл ажиллагааны дэмжлэг үзүүлэх гэрээний дагуу жилд 262.0 мянган ам.долларыг Лондонгийн хөрөнгийн бирж группд төлдөг ба тайлант хугацаанд 56,792.7 мянган төгрөг үлдэгдэлтэй, мөн дотоодын бэлтгэн нийлүүлэгч байгууллагад өгөх 353,648.5 мянган төгрөгийн өр төлбөрийн үлдэгдэлтэй байна.

15. Урьдчилж орсон орлого

Мянган төгрөгөөр	2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Эхний үлдэгдэл	109,442	17,956
Нэмэгдсэн	182,326	140,955
Хасагдсан (орлогоор хүлээн зөвшөөрсөн)	(264,966)	(49,469)
Урьдчилж орсон орлогын дүн	26,802	109,442

16. Уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжааны дэнчингийн өглөг

Мянган төгрөгөөр	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Идэвхтэй дэнчингийн өглөг	207,070,021	41,114,144
Битүүмжлэгдсэн дэнчингийн өглөг	985,745,195	726,657,013
УУБ-ний арилжааны дэнчингийн өглөгийн дүн	1,192,815,216	767,771,157

Уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжааны дэнчингийн өглөгийн хөдөлгөөнийг доор тодруулав:

Мянган төгрөгөөр	2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжааны дэнчингийн эхний үлдэгдэл	767,771,157	880,962,845
Хүлээн авсан дэнчин	1,243,369,667	2,280,703,732
Буцаан олгосон дэнчин	(818,273,330)	(2,394,090,698)
Арилжааны шимтгэлд суутган авсан	(703,299)	(366,225)
Валютын ханшийн нөлөө	651,021	561,503
Уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжааны дэнчингийн эцсийн үлдэгдэл	1,192,815,216	767,771,157

Компанийн ТУЗ-ийн 2025 оны 3 дугаар сарын 18-ны өдрийн 16 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Монголын Хөрөнгийн Бирж" ХК-ийн Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн арилжааны төлбөр тооцооны журам"-ын дагуу уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжаанд оролцогч нь биржийн дэнчинг биржийн тусгайлан нээсэн харилцах дансанд байршуулдаг.

Тайлант хугацаанд аж ахуйн нэгж болон хуулийн этгээдүүд нь Уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжаанд оролцох журмын дагуу нийт 1,192,815,215.7 мянган төгрөгийн дэнчинг байршуулснаас 985,745,195.3 мянган төгрөгийн дэнчин битүүмжлэгдсэн, 207,070,020.4 мянган төгрөгийн идэвхтэй дэнчингийн мөнгө Монголын Хөрөнгийн Бирж ХК-ийн харилцах дансанд байгаатай холбогдуулан дэнчингийн өглөг нэмэгдсэн байна.

Арилжаанд оролцогч арилжаанд шалгарвал бирж нь ялагчийн дэнчинг битүүмжилж, бүтээгдэхүүн арилжаалагдан худалдагчаас худалдан авагчид хүлээлгэн өгснийг баталгаажуулсны дараа битүүмжилсэн дэнчинг худалдагчид шилжүүлдэг.

Арилжаанд оролцогч нь тухайн арилжаанд оролцоогүй, оролцсон боловч шалгараагүй тохиолдолд дэнчинг буцаах хүсэлтээ баталгаажуулан цахим системээр биржид ирүүлэх ба бирж нь шаардлага хангасан хүсэлтийг үндэслэн ажлын 5 өдрийн дотор дэнчинг буцаан шилжүүлнэ. Хэрэв хүсэлт ирүүлээгүй бол дэнчинг дараагийн арилжаанд оролцох зорилгоор "Монголын хөрөнгийн бирж" ХК-ийн дансанд хэвээр үлдээсэнд тооцно.

Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн 'Бусад мөнгөн орлого' болон 'Бусад мөнгөн зарлага'-д тусгагдсан их хэмжээний мөнгөн урсгал нь Уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжаанд оролцогчдоос хүлээн авсан, улмаар гэрээний нөхцөлийн дагуу худалдагчид шилжүүлсэн эсхүл буцаан олгосон дэнчингийн мөнгөн урсгалтай холбоотой болно. Эдгээр дүн нь Биржийн ашиг, алдагдалд нөлөөлөхгүй бөгөөд санхүүгийн байдлын тайланд 'УУБ арилжааны дэнчингийн өглөг'-ийн өөрчлөлтөөр тусгагдсан.

17. Хойшлогдсон татварын өр

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний хойшлогдсон орлогын албан татварын хөдөлгөөнийг доор тодруулав:

Мянган төгрөгөөр	2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Эхний үлдэгдэл	928,380	990,699
Бусад дэлгэрэнгүй орлогыг (бууруулсан)/өсгөсөн	11,973	237
Ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрсөн	19,897	(62,556)
Эцсийн үлдэгдэл	960,250	928,380

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон хугацааны хойшлогдсон орлогын албан татвар нь дараах байдалтай байна:

Мянган төгрөгөөр	2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний үлдэгдэл	Бусад дэлгэрэнгүй орлогод хүлээн зөвшөөрсөн	Ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрсөн	2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний үлдэгдэл
<i>Хойшлогдсон татварын хөрөнгө</i>				
Мөнгөн хөрөнгө	541,456	-	1,389,979	1,931,435
Үндсэн хөрөнгө	486,354	11,973	81,088	579,415
Биет бус хөрөнгө	511,496	-	74,405	585,901
Дансны авлага	57	-	79	136
Бусад авлага	-	-	(90)	(90)
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	-	-	(5,991)	(5,991)
Дансны өглөг	27	-	(1)	26
УУБ дэнчингийн өглөг	(611,010)	-	(1,519,572)	(2,130,582)
Цэвэр дүн – хойшлогдсон татварын хөрөнгө/(өр төлбөр)	928,380	11,973	19,897	960,250

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний хойшлогдсон орлогын албан татварын хөдөлгөөнийг доор тодруулав:

Мянган төгрөгөөр	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Эхний үлдэгдэл	990,699	990,846
Бусад дэлгэрэнгүй орлогыг (бууруулсан)/өсгөсөн	237	-
Ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрсөн	(62,556)	(147)
Эцсийн үлдэгдэл	928,380	990,699

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон хугацааны хойшлогдсон орлогын албан татвар нь дараах байдалтай байна:

Мянган төгрөгөөр	2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний үлдэгдэл	Бусад дэлгэрэнгүй орлогод хүлээн зөвшөөрсөн	Ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрсөн	2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний үлдэгдэл
<i>Хойшлогдсон татварын хөрөнгө</i>				
Мөнгөн хөрөнгө	(484,355)	-	1,025,811	541,456
Үндсэн хөрөнгө	324,539	237	161,578	486,354
Биет бус хөрөнгө	582,274	-	(70,778)	511,496
Дансны авлага	(91)	-	148	57
Дансны өглөг	39	-	(12)	27
УУБ дэнчингийн өглөг	568,293	-	(1,179,303)	(611,010)
Цэвэр дүн – хойшлогдсон татварын хөрөнгө/(өр төлбөр)	990,699	237	(62,556)	928,380

Бусад дэлгэрэнгүй орлогын хэсэгт хүлээн зөвшөөрсөн дүн нь машин тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил, компьютер бусад хэрэгслийн дахин үнэлгээтэй холбоотой.

Үндсэн хөрөнгө болон биет бус хөрөнгийн хойшлогдсон татварын өглөгийн уг өөрчлөлт нь Монгол Улсын татварын хуульд хийгдсэн өөрчлөлтөөс шалтгаалан үндсэн хөрөнгө, биет бус хөрөнгийн элэгдэл, хоргодуулалтын тооцооллын зарчмын томоохон өөрчлөлтөөс үүссэн байна. **Тодруулга** 4.8-с харна уу.

18. Капитал ба нөөц

18.1 Хувьцаат капитал /дүрмийн сан/

Мянган төгрөгөөр	Энгийн хувьцаа	
	2025 он	2024 он
Нэг бүр нь 100 төгрөгийн үнэтэй энгийн хувьцаа (ширхэг)	350,463,539	350,463,539
Гаргасан болон бүрэн төлсөн (мянган төгрөг)	35,046,354	35,046,354
Гаргасан нийт хувьцааны тоо ширхэг:	-	-
- Тайлант хугацааны эхэнд	35,046,354	35,046,354
- Тайлант хугацаанд нэмж гаргасан хувьцаа	-	-
Тайлант хугацаанд буцаан худалдаж авсан хувьцаа	-	-
Тайлант хугацааны эцэст	35,046,354	35,046,354

Компани нь тогтмол орлогын эрхгүй энгийн хувьцааны нэг л ангилалтай. Компанийн хувьцааны 231,305,936 ширхэг буюу 66 хувийг Сангийн яам эзэмшдэг бол 119,157,603 ширхэг буюу 34 хувийг олон нийтэд нээлттэй арилжаалагддаг энгийн хувьцаа бүрдүүлдэг.

18.2 Дахин үнэлгээний нөөц

Мянган төгрөгөөр	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Нийт дүн
2025 оны 01 сарын 01-ний байдлаар	20,005,436	20,005,436
Нэмэгдсэн		
- Дахин үнэлгээний нэмэгдэл нэмж байгуулсан	119,732	119,732
- Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	(137,243)	(137,243)
2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар	19,987,925	19,987,925

Дахин үнэлгээний нөөц нь газар, барилга байгууламж, машин, тоног төхөөрөмж, тээврийн хэрэгсэл, тавилга эд хогшил, биет бус хөрөнгийн дахин үнэлгээнээс үүссэн. Дахин үнэлсэн машин, тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшлыг акталсан үед болон тээврийн хэрэгслийг борлуулсан үед хөрөнгийн дахин үнэлгээний нөөцийн хувь тухайн хөрөнгийн шинж чанараас хамаарах бөгөөд бодитоор хэрэгжүүлж хуримтлагдсан ашиг, алдагдалд шууд шилжүүлдэг.

Өмч хамгаалах байнгийн зөвлөлийн дүгнэлт болон ТУЗ-ийн тогтоолын дагуу санхүүгийн зорилгоор элэгдээд дууссан анхны өртгийг бүрэн нөхсөн боловч компанийн хэрэгцээнд одоо болтол ашиглагдаж байгаа нийт 32 нэр төрлийн хөрөнгийг дахин үнэлсэн байна.

18.3 Хуримтлагдсан ашиг

Үйл ажиллагаа эхэлсэн үеэс нэмэгдсэн капитал. Энэ нь тухайн тайлангийн хугацаанд олсон цэвэр ашгийн хэмжээгээр нэмэгдэнэ.

18.4 Биржийн эрсдэлийн сан

Мянган төгрөгөөр	2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Эхний үлдэгдэл (Урт хугацаат нөөц өр төлбөр)	635,863	-
Нэмэгдсэн	-	635,863
Хасагдсан (Аудитын залруулгаар)	635,863	-
Урт хугацаат нөөц өр төлбөрийн дүн	-	635,863

Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн тухай хууль, Санхүүгийн зохицуулах хорооны 187 дугаар тогтоол "Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн арилжаа төлбөр тооцоо хийх ерөнхий журам"-ын дагуу Бирж нь "Спот, форвард гэрээний арилжааны хувьд эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх бөгөөд өөрийн хөрөнгийн 3 хувиар эрсдэлийн санг байгуулна" гэж заасны дагуу эрсдэлийн санг байгуулан урт хугацаат өр төлбөрийн данс буюу нөөц өр төлбөр бүртгэсэн байсныг залруулах зөвлөмж өгч зөвлөмжийн биелэлтийг хэрэгжүүлж 2025 онд дараах байдлаар залруулсан байна.

Залруулгын дараах биржийн эрсдэлийн сан:

Мянган төгрөгөөр	2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Эхний үлдэгдэл (Биржийн эрсдэлийн сан)	1,322,394	-
Нэмэгдсэн (Аудитын залруулгаар)	-	635,863
Нэмэгдсэн (Журмын дагуух тооцооллоор)	894,888	686,531
Хасагдсан (Аудитын залруулгаар)	-	-
Урт хугацаат нөөц өр төлбөрийн дүн	2,217,282	1,322,394

"МХБ" ХК нь ТУЗ-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 19 өдрийн 57 дугаар тогтоолоор "Эрсдэлийн сангийн журам"-ыг батлуулсан. Санхүүгийн зохицуулах хорооны даргын 2025 оны 02 сарын 17-ны өдрийн 54 дугаар тушаалаар тус журмыг батламжилсан байна. Тайлант хугацаанд тус журмыг үндэслэн 894,888.0 мянган төгрөгийн эрсдэлийн санг тооцоолж, нэмж бүртгэсэн байна.

18.5 Ногдол ашиг

Компанийн тухай хуулийн 46 дугаар зүйлийн 46.1, 46.2, 46.4, 47 дугаар зүйлийн 47.1, 76 дугаар зүйлийн 76.1.12 дахь заалт, компанийн Дүрмийн 5 дугаар зүйлийн 5.7.17 дахь заалт, компанийн "Ногдол ашгийн бодлого"-ын 2 дугаар зүйлийн 2.2 дахь хэсэгт заасны дагуу ТУЗ-ийн 2025 оны 02 дугаар сарын 14-ний өдрийн 04 тогтоолоор 2024 оны жилийн эцсийн аудитлаагүй санхүүгийн тайлангийн татварын дараах цэвэр ашгаас нэгж хувьцаанд буюу 16,471,786,333.00 төгрөгийн ногдол ашгийг зарлаж, 2025 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдөр татвар хассаны дараах цэвэр дүнгээр 16,186,706,237.35 төгрөгийн ногдол ашгийг хуваарилсан байна.

19. Үйлчилгээний орлого

Үйлчилгээний орлого нь дараахаас бүрдэнэ:

Мянган төгрөгөөр	2025 он	2024 он
Уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжааны шимтгэл	6,582,914	8,067,909
Үнэт цаасны арилжааны шимтгэл	2,124,875	3,313,730
Бүртгэлтэй компанид үзүүлэх үйлчилгээний хөлс	692,871	1,032,886
Гишүүн компанид үзүүлэх үйлчилгээний хөлс	163,692	166,036
Уул уурхайн биржийн үзүүлэх үйлчилгээний хөлс	924,963	695,118
Мэдээлэл нийлүүлэх үйлчилгээний хөлс	218,782	208,990
Маркетингийн үйлчилгээний орлого	-	17,091
Сургалтын төвийн орлого	15,645	11,809
Зогсуур үйлчилгээний хөлс	3,927	2,618
Бусад орлого	17,069	5,477
Үйлчилгээний орлогын дүн	10,744,739	13,521,664

Компанийн орлогыг хүлээн зөвшөөрөх онцлогоор нь задалж харуулбал дараах байдалтай байна.
Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	Уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжааны орлого	Үнэт цаасны арилжааны орлого	Бүртгэлтэй компанид үзүүлсэн үйлчилгээний орлого	Гишүүн компанид үзүүлсэн үйлчилгээний орлого	Бусад үйлчилгээ ний орлого
Хүргэх цэгт буюу хугацааны тодорхой агшинд бүртгэсэн орлого	6,582,914	2,124,875	-	-	-
Цаг хугацааны явцад хүлээн зөвшөөрөх орлого	-	-	692,871	163,692	1,180,386
Бүгд	6,582,914	2,124,875	692,871	163,692	1,180,386

2024 оны 12 сарын 31-ний байдлаар:

Мянган төгрөгөөр	Уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжааны орлого	Үнэт цаасны арилжааны орлого	Бүртгэлтэй компанид үзүүлсэн үйлчилгээний орлого	Гишүүн компанид үзүүлсэн үйлчилгээний орлого	Бусад үйлчилгээ ний орлого
Хүргэх цэгт буюу хугацааны тодорхой агшинд бүртгэсэн орлого	8,626,364	3,314,850	-	-	-
Цаг хугацааны явцад хүлээн зөвшөөрөх орлого	-	-	1,032,886	302,700	244,864
Бүгд	8,626,364	3,314,850	1,032,886	302,700	244,864

Үнэт цаасны арилжааны хувьд үнэт цаасны зах зээлийн арилжааны идэвхи буурсан ба ТУЗ-ийн 2025 оны 09 сарын 18-ны өдрийн 49 дугаар тогтоолоор арилжааны журамд өөрчлөлт оруулж, анхдагч зах зээл дээр компанийн бондын арилжааны шимтгэлийг 90%-иар, ХБҮЦ-ны арилжааны шимтгэлийг 50% тус тус бууруулсан.

Уул уурхайн биржийн арилжааны шимтгэлийн хувьд 2025 оны эхэнд олон улсын зах зээл дээр нүүрсний үнэ уналттай холбоотойгоор орлого буурсан.

20. Үйлчилгээний өртөг

Үйлчилгээний өртөг нь дараахаас бүрдэнэ:

Мянган төгрөгөөр	2025 он	2024 он
Ажилчдын цалингийн зардал	2,155,675	1,700,591
Аж ахуйн нэгжээс төлсөн НДШ-ийн зардал (2)	269,272	212,583
Зохицуулалтын үйлчилгээний хөлс (1)	870,683	1,138,053
MIT систем ашиглалтын зардал	1,135,359	1,004,387
Хорогдлын зардал (тодруулга 13)	1,068,461	923,432
Мэргэжлийн үйлчилгээний төлбөр	71,183	100,116
Элэгдлийн зардал (тодруулга 12)	183,310	21,526
Бусад зардал	89,456	11,427
Ашиглалтын зардал	25,307	17,650
Засварын зардал	-	15,289
Харилцаа холбооны зардал	245	6,903
Бичиг хэргийн зардал	202	1,057
Хангамжийн зардал	587	973
Сургалтын зардал	6,693	12,660
Үйлчилгээний өртгийн дүн	5,876,432	5,166,647

(1) Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2019 оны 211 дүгээр тогтоолоор шинэчлэн баталсан "Зохицуулах үйлчилгээний хөлсний хэмжээг тогтоох, төвлөрүүлэх журам"-ын дагуу компани нь шимтгэлийн орлогын 10 хувьтай тэнцүү үйлчилгээний хөлсийг СЗХ-нд төлдөг.

(2) Компани нь арилжаа зохион байгуулахтай холбоотойгоор Лондонгийн хөрөнгийн бирж группын хөгжүүлсэн Миллениум Ай Ти систем ашигладаг бөгөөд жил бүр тогтмол ашиглалтын болон техникийн үйлчилгээний төлбөр төлдөг.

21. Хүүгийн орлого

Хүүгийн орлого нь дараахаас бүрдэнэ:

Мянган төгрөгөөр	2025 он	2024 он
Харилцах дансны хүүгийн орлого	28,103,258	29,438,522
Хадгаламжийн дансны хүүгийн орлого	6,538,689	3,677,931
Хүүгийн орлогын дүн	34,641,947	33,116,453

Тайлант жилийн нийт хүүгийн орлогын 81%-ийг харилцах дансны хүүгийн орлого, 19%-ийг хадгаламж дансны хүүгийн орлого эзэлж байна. Арилжааны 5 банкны 15 төрлийн харилцах дансны үлдэгдэлд банкт хийсэн гэрээний дагуу сар бүр хүүгийн орлого тооцоологддог. Арилжааны банкнуудаас энгийн харилцах дансандаа 1 жилийн хугацаатай 0%-3%-ийн хүүтэйгээр гэрээлсэн болно.

22. Бусад орлого /зардал

Бусад орлого нь дараахаас бүрдэнэ:

Мянган төгрөгөөр	2025 он	2024 он
Үйл ажиллагааны бус бусад орлого	40,239	23,218
Даатгалын нөхөн төлбөр	-	432
Бусад орлогын дүн	40,239	23,650

Бусад зардал нь дараахаас бүрдэнэ:

Мянган төгрөгөөр	2025 он	2024 он
Нийгэм, соёлын зардал	146,750	120,480
Алданги, торгуулийн зардал	157	72
Бараа материал акталсан зардал	1,732	1,151
Үйл ажиллагааны бус бусад зардал	8,064	1,696
Найдваргүй авлагын зардал	273,468	-
Бусад зардлын дүн	430,171	123,399

23. Борлуулалт, маркетингийн зардал

Мянган төгрөгөөр	2025 он	2024 он
Ажилчдын цалингийн зардал	535,068	444,395
Зар сурталчилгааны зардал	121,240	91,737
Аж ахуйн нэгжээс төлсөн НДШ-ийн зардал	67,952	55,675

Санхүүгийн тайлангийн нэмэлт тодруулгууд
2025 оны 12 сарын 31-нээр дуусгавар болсон жилийн хувьд
(өөрөөр тусгайлан заагаагүй бол мянган төгрөгөөр илэрхийлэв)

Томилолтын зардал	4,069	31,898
Ашиглалтын зардал	7,326	5,109
Харилцаа холбооны зардал	3,059	2,819
Элэгдлийн зардал	9,231	425
Бусад зардал	1,048	39,150
Борлуулалт, маркетингийн зардлын дүн	748,992	671,208

24. Ерөнхий ба удирдлагын зардал

Мянган төгрөгөөр	2025 он	2024 он
Ажилчдын цалингийн зардал	1,887,254	1,432,746
Элэгдлийн зардал	286,183	369,317
Аж ахуйн нэгжээс төлсөн НДШ-ийн зардал	228,560	172,784
Мэргэжлийн үйлчилгээний төлбөр	102,414	168,455
Томилолтын зардал	167,371	143,620
Сургалтын зардал	12,722	99,121
Хорогдлын зардал	52,940	49,267
Татвар, хураамжийн зардал	57,779	34,496
Ашиглалтын зардал	52,131	35,818
Хангамжийн зардал	16,054	15,403
Засварын зардал	32,673	16,178
Харилцаа холбооны зардал	19,323	11,564
Бусад зардал	273,283	49,544
Тээврийн хэрэгслийн засварын зардал	515	399
Даатгалын зардал	8,308	9,813
Сэлбэг хэрэгслийн зардал	7,166	3,164
Шатахууны зардал	2,310	-
Хөдөлмөр хамгааллын зардал	333	414
Бичиг хэргийн зардал	15,895	12,802
Ерөнхий ба удирдлагын зардлын дүн	3,223,214	2,624,905

25. Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)

Мянган төгрөгөөр	2025 он	2024 он
<i>Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз/(гарз)</i>		
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	30,410,971	461,576
Дансны болон бусад авлага	8,058	380
Дансны болон бусад өглөг	(30,117,531)	561,503
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	(59,915)	-
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарзын дүн	241,584	99,547

Уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжааны дэнчин нь ам.доллар болон юаниар байршдаг тул мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл, өглөгийн дүнд тооцсон гадаад валютын ханшийн зөрүүнээс үүссэн бодит бус олз, гарз ихээхэн хэмжээгээр бүртгэгддэг.

26. Орлогын татварын зардал

Мянган төгрөгөөр	2025 он	2024 он
Тайлант жилийн татвар	3,588,197	3,861,738
Хойшлогдсон татвар (тодруулга 17-с харна уу)	(19,897)	(62,556)
Дүн	3,568,300	3,799,182

Үр ашигт татварын хувь хэмжээний нэгтгэл нь дараах байдалтай байна:

Мянган төгрөгөөр	2025 он	2024 он
Татварын өмнөх ашиг (СТОУС-ын дагуу)	35,389,701	37,975,864
Тусгайлсан хувь хэмжээгээр тооцох татвар ногдох орлого	-	-
Бусдад суутгуулсан орлого	(34,641,947)	(33,116,454)
Татвараас чөлөөлөгдөх орлогын дүн	-	-
Хойшлогдсон татварын хөрөнгө/ өр төлбөрөөр хүлээн зөвшөөрөөгүй түр зөрүү	(198,970)	625,560
Татвар ногдох орлогоос хасагдахгүй зардал	293,298	15,960
Нийт татвар ногдох орлого	842,082	5,500,930
Нийтлэг хувь хэмжээгээр ногдох орлогын албан татвар (2023: 10%, 25%)	84,208	550,093
Тусгайлсан хувь хэмжээгээр тооцох орлогын албан татвар (2023: 10%, 25%)	-	-
Бусдад суутгуулсан татвар	3,464,195	3,311,645
Хойшлогдсон орлогын албан татварын зардал	19,897	(62,556)
Орлогын албан татварын зардал/ (нөхөлт)	3,568,300	3,799,182

Хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийн мэдээллийг тодруулга 17-с харна уу.

27. Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг

Мянган төгрөгөөр	2025 он	2024 он
Татварын дараах ашиг	31,821,401	34,176,682
Жинлэсэн дундаж хувьцааны тоо хэмжээ	350,463,539	350,463,539
Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (төгрөгөөр)	90.8	97.5

Компанийн хувьцааны тоо хэмжээ 2024 болон 2025 онуудад өөрчлөгдөөгүй тул жинлэсэн дундаж хувьцааны тоо хэмжээ нь жилийн эцсийн хувьцааны тоо хэмжээтэй ижил байна.

28. Холбоотой талын ажил гүйлгээ

Компанийн холбоотой талд Монгол Улсын Засгийн газар, Сангийн Яам болон ТУЗ-ийн гишүүд болон Гүйцэтгэх удирдлага хамаарна.

28.1 Хяналтын харилцаа

Компанийн нийт хувьцааны 66%-ийг Сангийн яам эзэмшдэг бөгөөд хяналтын эрх бүхий дээд байгууллага нь Монгол Улсын Засгийн газар юм. Үлдсэн 34 хувийг олон нийт эзэмшдэг.

28.2 Хувьцаа эзэмшигчидтэй хийсэн ажил гүйлгээ

Тайлант хугацаанд компани нь дараах ажил гүйлгээг хувьцаа эзэмшигчидтэй хийсэн:

Мянган төгрөгөөр	2025 он	2024 он
Сангийн яам	10,871,378	2,870,507

28.3 Удирдлага болон тэдний ойр дотны гэр бүлийн гишүүдтэй хийсэн ажил гүйлгээ

Голлох удирдлагад Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүд, гүйцэтгэх удирдлага, тэдний гэр бүлийн гишүүд хамаарна. Голлох удирдлагын тайлант оны цалин хөлс, урамшуулал, холбогдох бусад тэтгэмжийн зардал дараах байдалтай байна:

Мянган төгрөгөөр	2025 он	2024 он
Цалин	436,382	273,369
Байгууллагаас төлж байгаа НДШ	49,795	30,546
Дүн	486,177	303,915

28.4 Холбоотой талуудтай хийсэн ажил гүйлгээний үлдэгдэл

Мянган төгрөгөөр	2025 он	2024 он
Өглөг		
- ТУЗ-ийн цалингийн өглөг	-	722
- Гүйцэтгэх захирлын цалингийн өглөг	2,978	2,139
Өглөгийн дүн	2,978	2,861

29 Болзошгүй өр төлбөр

Тайлант хугацаанд компанийн эсрэг хуулийн зарга маргаантай холбоотой болзошгүй өр төлбөр байхгүй.

30 Санхүүгийн хэрэглүүрийн эрсдэл

Хүлээн зөвшөөрөх шалгуур, орлого зарлагыг хүлээн зөвшөөрөх үндэслэл, санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөр, эздийн өмчийн хэрэглүүрийн ангиллын талаар хэрэглэж буй нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, арга зэргийг тодруулга 4-д дэлгэрэнгүй харуулсан болно.

Компани нь санхүүгийн хэрэглүүрийн идэвхтэй арилжаанд оролцдоггүй. Компанийн өртөж болох томоохон санхүүгийн эрсдэл нь доорх байдалтай байна.

30.1 Зах зээлийн эрсдэл

Компани санхүүгийн хэрэглүүрүүдийг хэрэглэх явцад зах зээлийн эрсдэл, үүнд үндсэн үйл ажиллагаа болон хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанаас үүдэн гарах гадаад валют, хүүгийн түвшин болон бусад үнийн эрсдэлтэй тулгардаг байна.

Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө болон банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан хадгаламжаас мөн зээлийн эрсдэл үүснэ.

30.1.1 Гадаад валютын ханшийн эрсдэл

Компани нь уул уурхайн бүтээгдэхүүний төлбөр тооцооны гүйлгээг гадаад валютаар хийдэг. Гадаад валютын ханшийн эрсдэлд өртөх нь анх ам.доллар, юаниар хийгдсэн компанийн гадаадад хийсэн борлуулалт, ам.доллароор хийгдсэн худалдан авалт, ам.доллар, юаниар хийгдсэн дэнчингийн мөнгөн гүйлгээ, үлдэгдлээс үүдэн бий болдог байна.

Гадаад валютын ханшийн эрсдэлийг бууруулах үүднээс компанийн гадаад валютаар орох орлогыг тухай бүр болон сарын эцэст Монгол банкнаас зарласан албан ханшид хөрвүүлэн бүртгэдэг.

Валютын эрсдэлд өртөж буй гадаад валютаар хийгдсэн санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийг дор харуулав. Доорх дүнг хаалтын ханшаар монгол төгрөг рүү хөрвүүлж удирдлагадаа тайлагнасан байна:

Ангилал	ам.доллар	юань
2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний үлдэгдэл		
Санхүүгийн хөрөнгө		
- Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	1,131,113,306	65,402,842
- Дансны болон бусад авлага	1,412,657	78,091
- Санхүүгийн хөрөнгө	5,610,743	-
Санхүүгийн өр төлбөр		
- Дансны болон бусад өглөг	-	-
- УУБ-ний арилжааны дэнчин	1,127,603,886	65,211,330
Цэвэр дүн	10,532,820	269,603
2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний үлдэгдэл		
Санхүүгийн хөрөнгө		
- Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	701,515,545	75,236,809
- Дансны болон бусад авлага	450,248	30,253
Санхүүгийн өр төлбөр		
- Дансны болон бусад өглөг	-	-
- УУБ-ний арилжааны дэнчин	692,897,246	74,873,911
Цэвэр дүн	9,068,547	393,151

Ам.доллар болон юанийн эсрэг төгрөгийн 10% (2025: 10%)-ийн өсөлт ба бууралтад үзүүлэх Компанийн мэдрэмжийг доорх хүснэгтээр харуулав. 10% (2025: 10%) нь гадаад валютын ханшийн боломжит өөрчлөлтөд өгөх удирдлагын үнэлгээг харуулдаг. Мэдрэмжийн шинжилгээнд зөвхөн одоогийн гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн мөнгөн зүйлс, гадаад валютын ханшийн 10%-ийн (2025: 10%) өөрчлөлт дэх тайлант хугацааны эцэст хийсэн хөрвүүлэлтийн тохируулга багтана.

Хэрэв төгрөг ам.доллар болон юанийн эсрэг 10%-аар (2025: 10%) чангарвал, дараах нөлөөг үзүүлэх болно:

Мянган төгрөгөөр	Тайлант оны ашиг, алдагдал		Өмч	
	Ам.доллар	Юань	Ам.доллар	Юань
2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар	(1,053,282)	(26,960)	(1,053,282)	(26,960)
2024 оны 12 сарын 31-ний байдлаар	(906,854)	(39,315)	(906,854)	(39,315)

Гадаад валютын эрсдэлд өртөх байдал нь тайлант жилд гадаадад хийсэн гүйлгээний хэмжээнээс хамааран зөрүүтэй байна. Гэсэн хэдий ч дээрх шинжилгээ нь валютын эрсдэлд өртөх компанийн байдлыг харуулж байна.

30.2 Зээлжих эрсдэл

Зээлжих эрсдэл нь гуравдагч талд санхүүгийн эрсдэл үүссэний улмаас гэрээний үүргээ гүйцэтгэж чадахгүй болох эрсдэлийг харуулдаг. Компанийн хувьд энэхүү эрсдэлийн нөлөөлөл нь дансны авлага, хугацаатай хадгаламж зэрэг өөр өөр санхүүгийн хэрэгслээс үүсдэг. Дараах санхүүгийн хэрэглүүрийн дансны үнээр хамгийн их зээлжих эрсдэлийг харуулав:

Мянган төгрөгөөр	2025 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2024 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Санхүүгийн хөрөнгө дансны үнээр		
- Банкин дахь харилцах болон хугацаатай хадгаламж	1,203,493,791	816,117,554
- Дансны авлага	4,587,459	3,085,468
Нийт дүн	1,208,081,250	819,203,022

Банкин дахь харилцах болон хугацаатай хадгаламж

Банкин дахь мөнгөний зээлжих эрсдэлийг томоохон банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулах замаар удирддаг.

Moody's Investors Service болон Standard & Poor's-ийн үнэлгээгээр банкин дахь харилцах болон хугацаатай хадгаламжийн зээлжих зэрэглэл дараах байдалтай байна:

Мянган төгрөгөөр	2025 оны 12 сарын 31	2024 оны 12 сарын 31
B2	1,203,493,791	816,117,554
Дүн	1,203,493,791	816,117,554

Дансны авлага нь томоохон санхүүгийн бүрэлдэхүүн бүхий зүйлсийг агуулаагүй тул тэдгээрийн хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг (найдваргүй авлагын зардал) тооцохдоо СТОУС 9-ийн дагуу хялбаршуулсан загварыг ашигладаг.

Хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг хэмжихдээ дансны авлагын цуглуулагдах хугацаанд үндэслэн үнэлдэг. Тэдгээр авлагыг хугацаа хэтэрсэн хоногоор нь бүлэглэдэг.

Найдваргүй авлагын зардлыг бүртгэхдээ шууд аргыг хэрэглэдэг. Энэ арга нь авлага цугларах боломжгүй нь тодорхой болсон үед хэрэглэнэ. Энэ нь үл цуглуулагдах хэмжээгээр шууд хөрөнгийн данснаас зардлын дансанд шилждэг. Найдваргүй авлагын хэмжээг тодорхойлж шийдвэрлэх хүртэл бүртгэлд тусгахгүй.

Найдваргүй гэж тогтоосон авлагуудыг шүүхийн шийдвэр, хуулийн байгууллагын нотолгоог үндэслэн тухайн авлагын шинж чанар, хэмжээнээс хамааран Захирлын зөвлөлийн болон ТУЗ-ийн хурлаар хэлэлцэн шийдвэрлүүлсний дараа авлагыг данснаас бүр мөсөн хасаж бүртгэлд тусгана.

2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар	Дансны авлагын хугацаа хэтэрсэн хоног				Нийт
	Хугацаа хэтрээгүй	13-24 сар	25-60 сар	60 сараас дээш	
Нөөц байгуулах %	0%	25%	50%	100%	
Дансны үнэ	4,556,002	41,873	1,000	165,257	4,764,132
Байгуулсан нөөцийн дүн	-	10,468	500	165,257	176,225

2024 оны 12 сарын 31-ний байдлаар	Дансны авлагын хугацаа хэтэрсэн хоног				Нийт
	Хугацаа хэтрээгүй	13-24 сар	25-60 сар	60 сараас дээш	
Нөөц байгуулах %	0%	25%	50%	100%	
Дансны үнэ	3,085,468			209,129	3,294,597
Байгуулсан нөөцийн дүн	-	-	-	209,129	209,129

Найдваргүй авлагын нөөцийн өөрчлөлт дараах байдалтай байна:

2024 оны 01 сарын 01-ний найдваргүй авлагын нөөцийн үлдэгдэл	232,347
Тайлант хугацаанд нэмж байгуулсан нөөц	-
Тайлант хугацаанд буцаасан нөөц	(23,218)
2024 оны 12 сарын 31-ний найдваргүй авлагын нөөцийн үлдэгдэл	209,129
Тайлант хугацаанд нэмж байгуулсан нөөц	273,468
Тайлант хугацаанд буцаасан нөөц	(306,372)
2025 оны 12 сарын 31-ний найдваргүй авлагын нөөцийн үлдэгдэл	176,225

30.3 Хөрвөх чадварын эрсдэл

Хөрвөх чадварын эрсдэл гэдэг нь компани хүлээсэн үүргээ биелүүлж чадахгүй байх эрсдэл юм.

Компанийн бодлого нь үйл ажиллагааны болон зээлийн үйлчилгээтэй холбоотой төлбөрийг барагдуулахад хангалттай мөнгөн хөрөнгө болон түргэн борлогдох хөрөнгөтэй байх оновчтой хөрвөх чадварын удирдлагын бодлого хэрэгжүүлэх юм.

Дараах хүснэгтэд гэрээнд заасан эргэн төлөгдөх хугацаатай үүсмэл бус санхүүгийн өр төлбөрүүдийн компанид үлдэж буй гэрээний хугацааг харуулав. Компани уг хүснэгтийг санхүүгийн өр төлбөрийг төлөх эхний өдөөс эхлэн дискаунтчилаагүй мөнгөн гүйлгээнд үндэслэн боловсруулсан.

2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар	Богино хугацаат			Урт хугацаат
	6 сараас бага	6 сараас 1 сар	1-5 жил	5-с дээш жил
Дансны болон бусад авлага	4,240,768	314,786	31,905	-
Дансны болон бусад өглөг	-	411,011	-	-
УУБ-ний арилжааны дэнчин	-	1,192,815,216	-	-
Нийт	4,240,768	1,193,541,013	31,905	-

2024 оны 12 сарын 31-ний байдлаар	Богино хугацаат			Урт хугацаат
	6 сараас бага	6 сараас 12 сар	1-5 жил	5-с дээш жил
Дансны болон бусад өглөг	82,545	15,004	-	-
УУБ-ний арилжааны дэнчин	767,771,157	-	-	-
Нийт	767,853,702	15,004	-	-

Компани нь хөрвөх чадварын эрсдэл, ялангуяа мөнгөний эх үүсвэр, дансны авлагыг үнэлэх, удирдахад санхүүгийн хөрөнгийн хүлээгдэж буй мөнгөн урсгалыг авч үздэг. Компанийн мөнгөний эх үүсвэр, дансны авлага нь эргэлтийн мөнгөн урсгалын шаардлагаас их байна.

31 Бодит үнэ цэний хэмжилт

Санхүүгийн хөрөнгө болон санхүүгийн өр төлбөрийг санхүүгийн тайланд бодит үнэ цэний шатлалаар гурван түвшинд ангилна. Эдгээр гурван ангиллыг бодит үнэ цэнийг хэмжихэд ашигласан орцуудын ач холбогдолд үндэслэнэ.

Түвшин 1: Ижил төрлийн хөрөнгө болон өр төлбөрийн идэвхтэй зах зээл дэх зарласан (тохируулаагүй) үнийг ашиглан тодорхойлно.

Түвшин 2: Хөрөнгө болон өр төлбөрийн хувьд боломжит өгөгдлийг ашиглан шууд (үнэ) болон шууд бусаар (үнээс гаралтай) бодит үнэ цэнийг тодорхойлох аргачлалыг 2-р түвшинд хэрэгжүүлнэ.

Түвшин 3: Зах зээлийн ашиглаж болох өгөгдөлд тулгуурлахгүйгээр (ашиглагдахгүй өгөгдөл) бодит үнэ цэнийг тодорхойлно. Удирдлага нь санхүүгийн хэрэглүүрийг ангилахдаа бодит үнэ цэний түвшнийг ашигладаг.

Дараах хүснэгтээр 2024 оны хувьд бодит үнэ цэнийг хэмжсэн санхүүгийн хөрөнгө, санхүүгийн өр төлбөрүүдийн шатлалыг түвшин тус бүрээр харуулав.

2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар	Түвшин 1	Түвшин 2	Түвшин 3	Нийт
Санхүүгийн хөрөнгө				
Дансны болон бусад авлага *	-	4,587,459	-	4,587,459
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	-	1,203,493,791	-	1,203,493,791
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	-	50,781,268	-	50,781,268
Санхүүгийн хөрөнгийн дүн				
Санхүүгийн өр төлбөр				
Дансны өглөг		411,011		411,011
Цэвэр бодит үнэ цэн		411,011		411,011

Дараах хүснэгтээр 2024 оны хувьд бодит үнэ цэнийг хэмжсэн санхүүгийн хөрөнгө, санхүүгийн өр төлбөрүүдийн шатлалыг түвшин тус бүрээр харуулав.

2024 оны 12 сарын 31-ний байдлаар	Түвшин 1	Түвшин 2	Түвшин 3	Нийт
Санхүүгийн хөрөнгө				
Дансны болон бусад авлага *	-	3,085,468	-	3,085,468
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	-	816,117,554	-	816,117,554
Санхүүгийн хөрөнгийн дүн				
	-	819,203,022	-	819,203,022
Санхүүгийн өр төлбөр				
Дансны өглөг	-	97,549	-	97,549
Цэвэр бодит үнэ цэн	-	97,549	-	97,549

33.1 Санхүүгийн бус хөрөнгийн бодит үнэ цэний хэмжилт

Санхүүгийн бус хөрөнгийн бодит үнэ цэний шатлалын түвшнийг 2025 оны 12-р сарын 31-ны байдлаар дараах хүснэгтээр харуулав. Үүнд:

2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар	Түвшин 1	Түвшин 2	Түвшин 3	Нийт
Үндсэн хөрөнгө:				
–Барилга, байгууламж	-	6,880,371	-	6,880,371
–Дуусаагүй барилга	-	-	-	-
–Тээврийн хэрэгсэл	-	139,533	-	139,533
–Тавилга эд хогшил	-	146,066	-	146,066
–Компьютер, бусад хэрэгсэл	-	205,274	-	205,274
–Машин, тоног төхөөрөмж	-	1,407,351	-	1,407,351
Биет бус хөрөнгө:				
– Компьютерийн программ хангамж	-	5,635,402	-	5,635,402
–Газар эзэмших эрх	-	-	10,595,682	10,595,682
–Бусад биет бус хөрөнгө	-	242,958	-	242,958

Санхүүгийн бус хөрөнгийн бодит үнэ цэний шатлалын түвшнийг 2024 оны 12-р сарын 31-ны байдлаар дараах хүснэгтээр харуулав. Үүнд:

2024 оны 12 сарын 31-ний байдлаар	Түвшин 1	Түвшин 2	Түвшин 3	Нийт
Үндсэн хөрөнгө:				
–Барилга, байгууламж	-	4,657,796	-	4,657,796
–Дуусаагүй барилга	-	1,671,772	-	1,671,772
–Тээврийн хэрэгсэл	-	155,634	-	155,634
–Тавилга эд хогшил	-	91,753	-	91,753
–Компьютер, бусад хэрэгсэл	-	253,493	-	253,493
–Машин, тоног төхөөрөмж	-	497,700	-	497,700
Биет бус хөрөнгө:				
– Компьютерийн программ хангамж	-	6,282,033	-	6,282,033
–Газар эзэмших эрх	-	-	10,580,921	10,580,921
–Бусад биет бус хөрөнгө	-	181,587	-	181,587

Үндсэн хөрөнгийг тайлангийн өдрөөр дахин үнэлээгүй бөгөөд анхны өртгөөр тайланд толилуулагдсан. Удирдлага нь тайлангийн өдөр болон худалдан авах өдрийн байдлаарх бодит үнэ цэнэд материаллаг өөрчлөлт гараагүй гэж үзсэн.

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаар санхүүгийн бус хөрөнгийн бодит үнийн хэмжилтийг авч үзвэл дараах байдалтай байна. Үүнд:

Үнэлгээний хөрөнгөтэй ижил төстэй объектын борлуулалтын зах зээлийн мэдээлэл олдоцтой, найдвартай байсан учраас зах зээлийн хандлагаар үнэлэхэд ашиглах орц мэдээлэл нь СТОУС13-д тодорхойлсон "2-р түвшний орц мэдээлэл" гэж үзсэн.

2022 онд үнэт цаасаа олон нийтэд санал болгон Нээлттэй хувьцаат компани болох бэлтгэл ажлын хүрээнд аудитын болон үнэлгээний зөвлөх үйлчилгээ авч, Гэрэгэ Эстимэйт ХХК-иар хөрөнгийн үнэлгээг хийлгэсэн ба 2022 оны 06 дугаар сарын 30-ны байдлаар хөрөнгийн дахин үнэлгээгээр компанийн Улаанбаатар хотын Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Сүхбаатарын талбай гудамж хаягт байрлах оффис, үйлчилгээний зориулалттай барилга, түүний доорх газрыг зах зээлийн аргаар, барилга, байгууламжийг өртгийн аргаар үнэлсэн байна.

34 Капиталын удирдлагын бодлого, журам

Компанийн капиталын удирдлагын бодлогын зорилго нь компани цаашид үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулах чадавхыг хангах, тухайн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний холбогдох эрсдэлийн түвшнийг үндэслэн тэдгээрийн үнийг оновчтой тогтоох замаар хувьцаа эзэмшигчдэд зохистой өгөөжийг хүртээх юм.

Компанийн зорилго нь капитал, санхүүжилтийн харьцааг зохистой түвшинд барих юм.

Санхүүгийн хараат байдлаас зайлсхийх үр ашигтай санхүүгийн бүтцийг бий болгохын тулд удирдлага нь компанийн капиталын шаардлагыг үнэлнэ. Компани капиталын бүтцийг удирдаж, эдийн засгийн нөхцөл байдлын өөрчлөлт, хөрөнгийн эрсдэлийн шинж чанарыг харгалзан тохируулга хийдэг. Капиталын бүтцийг бий болгож, тохируулахын тулд компани хувьцаа эзэмшигчдэд төлсөн ногдол ашгийн дүнд залруулга хийж, хувьцаа эзэмшигчдийн хөрөнгийг буцаах, шинээр хувьцаа гаргах, эвсэл өр төлбөрөө бууруулахаар хөрөнгө борлуулах зэрэг арга хэмжээ авна.

Компанийн тайлант хугацааны капиталын дүнг доор хураангуйлан харуулав:

	2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар	2024 оны 12 сарын 31-ний байдлаар
Мянган төгрөгөөр		
Нийт эздийн өмч	90,004,471	74,545,276
Хасах: мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө (Дэнчин хассан)	10,678,575	48,346,397
Капитал	79,325,896	24,876,485

Нийт эздийн өмч	90,004,471	74,545,276
Нэмэх: Дансны болон бусад өглөг	973,415	333,534
Бүх санхүүжилт	89,031,056	73,556,416
Капитал, санхүүжилтийн харьцаа	0.89	0.33

Арилжааны дэнчинд байршуулсан мөнгө нэмэгдсэн, мөн 2024 болон 2025 онуудад ашигтай ажилласантай холбоотойгоор хуримтлагдсан ашиг 85 хувиар, биржийн эрсдэлийн сан 68 хувиар тус тус өссөн. Үүний үр дүнд эздийн өмч өмнөх оноос 21 хувиар нэмэгдэж, капитал санхүүжилтийн хэмжээ өссөн байна.

35 Тайлагналын үеийн дараах үйл явдал

Тайлагналын өдөр буюу 2025 оны 12 дугаар сарын 31 болон энэхүү тайланг баталгаажуулсан өдөр хоорондын хугацаанд ямар нэгэн залруулагдах эсвэл үл залруулагдах томоохон гүйлгээ гараагүй болно.

36 Орчуулга

Эдгээр санхүүгийн тайланг Монгол, Англи хэл дээр бэлтгэсэн бөгөөд Монгол болон Англи хувилбар хооронд зөрүү гарвал, Монгол хувилбарыг дагах болно.